

PIONIR

glasilo kolektiva sgp pionir novo mesto

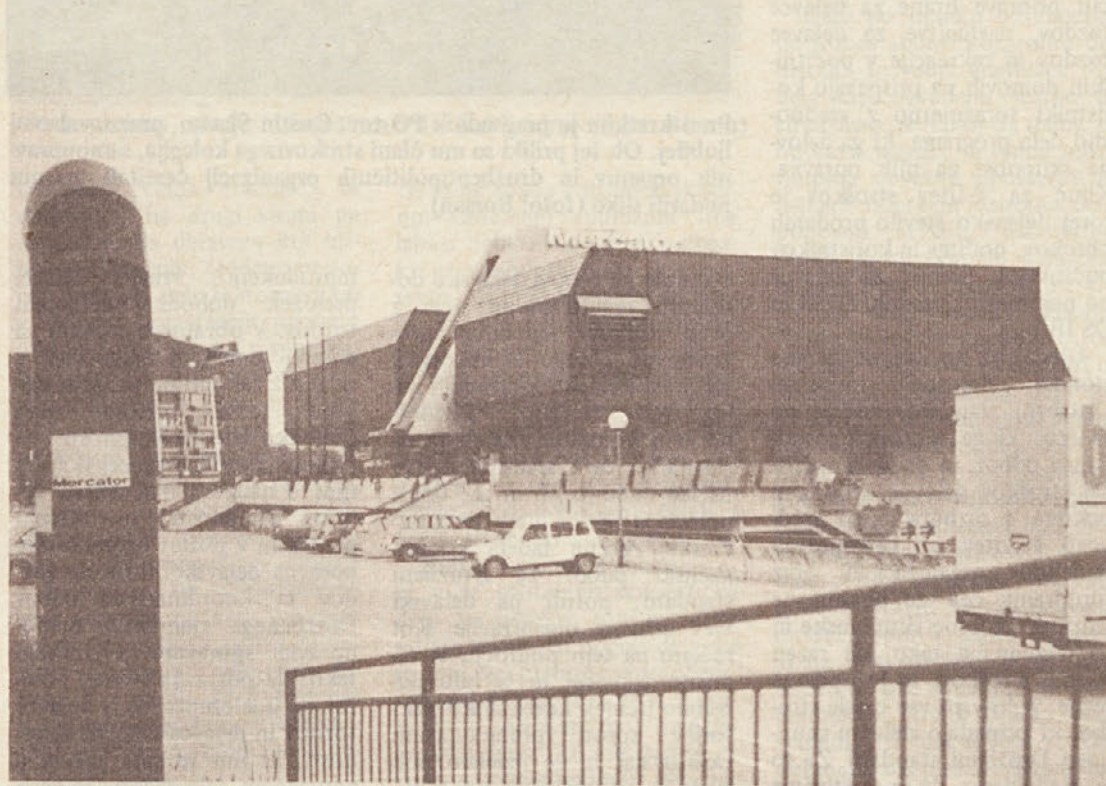
15. junij 1983

letu XVII št. 6 (154)

Ali bodo v DO kmalu tri delovne skupnosti?

Priprave na ustanovitev delovne skupnosti družbenega standarda potekajo v skladu s sklepi strokovnega kolegija. Izdelani so osnutki treh temeljnih aktov, ki so potrebni za ustanovitev te delovne skupnosti, in sicer: dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo, dopolnitev statuta delovne organizacije in osnutek samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delovne skupnosti Družbeni standard, o.sub.o. in združenih TOZD, DSSS ter delovne skupnosti interne banke.

Kot že ime pove, predstavljajo omenjeni samoupravni sporazumi temelj za urejanje medsebojnih odnosov med delavci TOZD in delavci novoustanovljene delovne skupnosti Družbenega standarda. Prav je, da se seznanimo s temeljnimi značilnostmi tega samoupravnega sporazuma. Delavci bodoče delovne skupnosti Družbenega standarda bi za delavce TOZD ter delavce delovne skupnosti skupnih služb in delovne skupnosti interne banke opravljali vse posle v zvezi z družbenim standardom delavcev, kamor spadajo: restavracija, samski domovi in delavska naselja, ki so trenutno še v sestavi tozdov, počitniški domovi, rekreacija delavcev. Te posle bodo opravljali v stalnih enotah, za delavce na sedežu temeljnih organizacij pa tudi za potrebe posameznih gradbišč v Jugoslaviji in v tujini, če bo s posameznimi tozdi tako dogovorjeno. Samoupravni splošni akti so prirejeni tako, da

bo delovna skupnost Družbeni standard opravljala posle za vse tozde v delovni organizaciji ali pa le za nekatere, če se bodo njihovi delavci tako odločili in zato tudi združevali potrebna sredstva.

Delovna skupnost Družbeni standard je pravna oseba, nastopala bo samostojno v pravnem prometu in bo tako tudi registrirana, za njene obveznosti bodo delavci tozdov odgovarjali omejeno subsidiarno, delovna skupnost pa že po samem zakonu odgovarja za svoje obveznosti z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga.

Najpomembnejše je 5. poglavje samoupravnega sporazuma, ki ureja ekonomski položaj delovne skupnosti Družbeni standard z osnovami za pridobivanje dohodka. Delovna skupnost pridobiva dohodek s svobodno menjavo dela in dohodka tozdov in s prodajo svojih storitev izven delovne organizacije. Celotni prihodek, ki ga pridobivajo delavci delovne skupnosti v svobodni menjavi dela, je odvisen od vrste,

obsega in zahtevnosti del, ki ga opravlja delovna skupnost, od doseženega dohodka tozdov in od delovnega prispevka delavcev v delovni skupnosti. Vrsta, obseg in zahtevnost del, ki jih bodo opravljali delavci delovne skupnosti Družbeni standard, se določi na osnovi programa dela delovne skupnosti, ki je sestavni del plana svobodne menjave dela. Na osnovi programa dela in pravilnika o razvidu del delovne skupnosti pa se določi vrsta del in nalog ter njihova zahtevnost, ki jih bo delovna skupnost opravljala za tozde, in število delavcev ter čas, ki je potreben za izvajanje delovnih nalog. Našteti podatki so vključeni v plan svobodne menjave dela. V tem planu, ki je del gospodarskega plana delovne organizacije, se za delovno skupnost Družbeni standard določijo tudi:

- višino sredstev za kritje materialnih stroškov,
- višino sredstev za osebne dohode in za skupno porabo,
- višino sredstev, ki jih mora delovna skupnost po zakonitih

predpisih ali samoupravnih sporazumih izdvajati iz dohodka in čistega dohodka,

- amortizacijo in višino sredstev za obnavljanje in nadomeščanje ali nabavo osnovnih sredstev.

Materialni stroški delovne skupnosti se ugotavljajo kot za temeljno organizacijo, tako da mednje štejemo:

- material in storitve, ki so potrebni za delo delovne skupnosti,

- stroške vzdrževanja sredstev za delo,

- stroške najemnin, storitev, PTT storitev itd.,

- stroške službenih potovanj, stroške strokovnega izobraževanja in druge materialne stroške v skladu z zakonskimi predpisi.

Finansiranje delovne skupnosti Družbeni standard je kombinirano. Plan svobodne menjave dela je porazdeljen po posameznih tozdih, ki ga tudi sprejmejo. Na podlagi plana svobodne menjave se pokrivajo samo fiksni stroški, to je stroški uprave

(Nadaljevanje na 2. str.)

(Nadaljevanje s 1. str.)

delovne skupnosti Družbenega standarda, in sicer tako, da ta plan zajema samo tiste fiksne stroške, ki nastajajo na stalnih enotah delovne skupnosti. Zgomnja sredstva za izvršitev dogovorjenih programov dela prispevajo koristniki v odnosu na doseženi dohodek temeljne organizacije v planskem letu. Sredstva za izvršitev dogovorjenih programov dela na področju priprave hrane za delavce tozdv, nastanitve za delavce tozdv in rekreacije v počitniških domovih pa prispevajo koristniki sorazmerno z vrednostjo dela programa, ki ga delovna skupnost za njih opravlja. Ključ za delitev stroškov je torej dejansko število prodanih obrokov, nočitev in koristnikov počitniških domov za delavce po posameznih tozdih, DSSS in DS IB.

Glede na to, da se večina storitev delovne skupnosti Družbeni standard prodaja po ceniku, ki ga sprejema gospodarski odbor, in da se le manjši del stroškov delovne skupnosti pokriva z razporejanjem vrednosti storitev po posameznih temeljnih organizacijah brez formiranja cen za posamezne storitve, so cene ekonomske in so izračunane tako, da razen fiksnih stroškov, to je upravne režije, pokrivajo vse ostale stroške, ki pripadajo delovni skupnosti Družbeni standard. Za to je predvideno, da se te storitve prodajajo in zaračunavajo direktno tozdom koristnikom, ne pa npr. delavcem direktno, saj ti ekonomskih cen ne bi zmogli plačati ali pa bi bilo treba povečati tisti del plana svobodne menjave dela, na podlagi katerega se stroški oziroma del stroškov delovne skupnosti Družbenega standarda pokriva proračunsko, ali pa bi bilo treba to delovno skupnost ukiniti.

V primeru, da sta določeno delo ali naloga opravljena le za določeno temeljno organizacijo, prispeva za tako delo delež dohodka le ta tozd.

Če je dohodek, ki ga ustvarijo tozdi, večji ali manjši od načrtovanega, se poveča ali zmanjša tudi del dohodka, ki ga tozdi prispevajo za delovno skupnost. V zvezi z storitvami delovne skupnosti nimamo izkušenj glede količinskih in kakovostnih normativov, zato je v sporazumu predvideno, da naj bi se postopoma upoštevali pri nadaljnjem urejanju odnosov v svobodni menjavi dela. Predvidena je pa tudi varianta, da se kakovost storitev delovne skupnosti Družbenega standarda

Pred kratkim je predsednik PO tov. Guštin Slavko, praznoval svoj ljubilej. Ob tej priliki so mu člani strokovnega kolegija, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij čestitali ter mu podarili sliko (foto: Borsan)

ocenjuje na osnovi dejansko doseženih rezultatov in sicer z dveh vidikov: izpolnitev programa po obsegu in kakovosti ter pravočasnost opravljenih nalog. Oceno se izrazi s faktorji, pri tem normalni učinek predstavlja faktor 1, slabši učinek je faktor med 0,98 in 1, boljši učinek je faktor med 1 in 1,02. Predlog ocene izdela koordinacijski odbor za Družbeni standard, potrdi pa delavski svet delovne organizacije. Kot rečeno na tem področju še nimamo izkušenj in bi bilo potrebno učinek korekcijskih faktorjev sproti preračunavati. Oceno naj bi se izdelalo polletno in ob zaključnem računu, za sprejeti faktor pa se poveča ali zmanjša planirani dohodek delovne skupnosti.

V samoupravnem sporazumu so še nekatere pomembnejše določbe. Predvideno je, da delovna skupnost uporablja amortizacijo osnovnih sredstev, s katerimi gospodari, za obnavljanje in nadomeščanje osnovnih sredstev, predvideno je združevanje sredstev po planu za obnavljanje in nabavo novih osnovnih sredstev, torej sredstev za razširjeno reprodukcijo delovne skupnosti Družbeni standard, in predvideno je združevanje sredstev po planu za pokrivanje zaloga delovne skupnosti Družbeni standard.

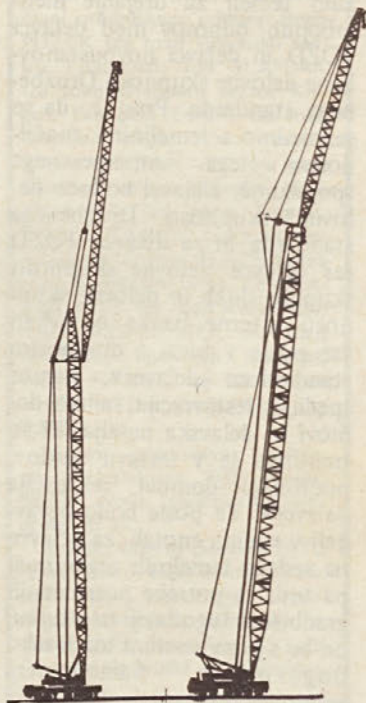
Delež iz dohodka razporejajo tozdi s svobodno menjavo dela z delovno skupnostjo vsak mesec v višini, določeni s planom, in v višini vsak mesec prodanih oziroma konzumiranih storitev za posamezno temeljno organizacijo. Če je dohodek delavcev delovne skupnosti Družbeni standard ob zaključnem računu večji od zneska, ki pripada delavcem za osebne dohodke, skupno porabo in za razširjeno

reprodukcijo, vmejo delavci presežek dohodka delavcem tozdv. V obratnem primeru pa delavci temeljnih organizacij v skladu z zakonitimi predpisi pokrijejo razliko oziroma izpad dohodka delovne skupnosti.

Sporazum ima precej določb tudi o nadzoru nad delom delovne skupnosti, tu pridejo predvsem v poštev organi samoupravne delavske kontrole tozdv in koordinacijski odbor Družbenega standarda. Samoupravni sporazum je izdelan tako, da postavlja v enak položaj vse udeležence, to je delavce tozdv in delavce delovne skupnosti, ki jim že sam zakon o združenem delu zagotavlja enak družbenoekonomski položaj z delavci temeljnih organizacij. Odgovornost delavcev delovne skupnosti temelji predvsem na zahtevi po kvalitetnem in pravočasnem uresničevanju dogovorjenih nalog skupnega pomena. Neizpolnjevanje sprejetih obveznosti, ki so količinsko določene s programom dela delovne skupnosti kot del plana svobodne menjave dela, zmanjša sredstva v okviru svobodne menjave dela po vnaprej dogovorjenih merilih iz samoupravnega sporazuma.

Kot rečeno, vsem delavcem, ki so soudeleženi pri organizacijskih spremembah v delovni organizaciji, je treba zagotoviti v načelu enak družbenoekonomski položaj. To pomeni, da jim je treba zagotoviti delo in socialno varnost pod enakimi pogoji. To velja tako za delavce tozdv kot za delavce nove delovne skupnosti Družbenega standarda. Zato je tudi predvideno, da ekonomske cene njenih storitev ne bremenijo tudi anuitet za investicije v samske domove in restavracije, ker bi to ekonomske cene še bistveno

povečalo. Namen ustanovitve delovne skupnosti je predvsem v tem, da bi se bolj racionalno in bolj strokovno gospodarilo s sredstvi na področju skupne porabe in družbenega standarda delavcev v okviru delovne organizacije in da bi se delavcem temeljnih organizacij nudile kvalitetnejše storitve. Vendar pa ima takšna organizacija po mnenju nekaterih delavcev v DSSS več slabosti kot prednosti v primerjavi z današnjo organizacijo po tozdih in zato nove organizacijske oblike ne priporočajo. Slabosti smo že navedli, zato jih naj le še ponovimo: izredno komplicirano poslovanje, povišanje cen storitev, kar bo povzročilo nezadovoljstvo pri delavcih, novi višji fiksni stroški za tozd preko palna svobodne menjave dela, režijska dela in s tem stroški se bodo plačevali tako v DSSS (računovodske naloge, planske naloge, kadrovske naloge), kot v sami delovni skupnosti Družbenega standarda (fakturiranje prodanih storitev, sklepanje pogodb za storitve), zlasti pa še v zvezi z organiziranjem storitev na gradbiščih po terenu. Ni podana možnost dobre koordinacije vodenja poslovanja iz enega centra zaradi ozemeljske razbitosti posameznih menz in samskih domov. Treba je torej pretehtati pozitivne in negativne posledice nove organizacije, nanje je treba opozoriti, saj se je treba za novo organizacijo odločiti zavestno, z nekim ciljem, na ta način pa se tudi izognemo morebitnim poznejšim očitkom, da ni bilo pravočasno opozorjeno tudi na morebitne pomanjkljivosti takšne organizacije. MARKO SVETINA

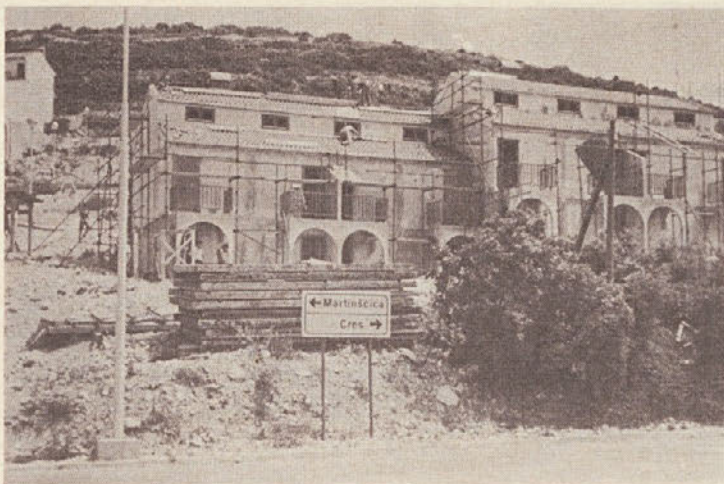

Osebni dohodek, organizacija dela in produktivnost

V eni zadnjih številčk časopisa smo podrobneje spoznali osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke v skladu z zakonom o združenem delu. V današnjem sestavku bomo podrobneje opisali sistem nagrajevanja delavcev v gradbeni operativi, ki bi bil po našem mnenju bolj stimulativen za delavce.

Pri uvajanju kakršnegakoli sistema nagrajevanja v gradbeni operativi je treba upoštevati, da je tudi v gradbeni operativi vse večja tehnična delitev dela. To pa pomeni, da lahko določena skupina delavcev, dela v določeni fazi proizvodnje zelo produktivno in napravi veliko, vendar pa je njeno delo vedno odvisno od faze pred njo in če je ta faza dela slabo produktivna, oziroma se menjavajo dobre skupine delavcev z drugimi fazami proizvodnje, v kateri so slabše skupine delavcev, potem je tudi celotni rezultat slab in produktivnost organizacije kot celote je slaba. V strokovnih člankih smo večkrat lahko prebrali, da imamo posamično, skupinsko produktivnost na mednarodni ravni, produktivnost celotne delovne organizacije ali temeljne organizacije pa je globoko pod to ravni. To pa pomeni, da imamo slabo organizacijo dela. Visoka produktivnost dela se v posameznih fazah proizvodnje izgublja. Žal tudi v naši delovni organizaciji nismo uspeli razviti organizacije dela na višji ravni. Organizacijo proizvodnje bi bilo treba nujno stalno izboljševati in dopolnjevati. Vzporedno z dopolnjevanjem organizacije proizvodnje pa bi morali spreminjati tudi delitev sredstev za osebne dohodke, da bi spodbujali delavce k večjim prizadevanjem pri delu in odpravljanju motenj v proizvodnji, še zlasti pa za k zmanjšanju stroškov. Na to se namreč preveč pozablja in je pozornost obrnjena predvsem na povišanje cen.

Gre pravzaprav za izboljšanje sistema brigadne organizacije dela v gradbeni operativi. Dela se oddajajo skupinam delavcev tako, da bodo delavci nagrajevani po učinku. Na eni strani

Stanovanjsko naselje Miholaščica v II. fazi gradnje (foto: Borsan)

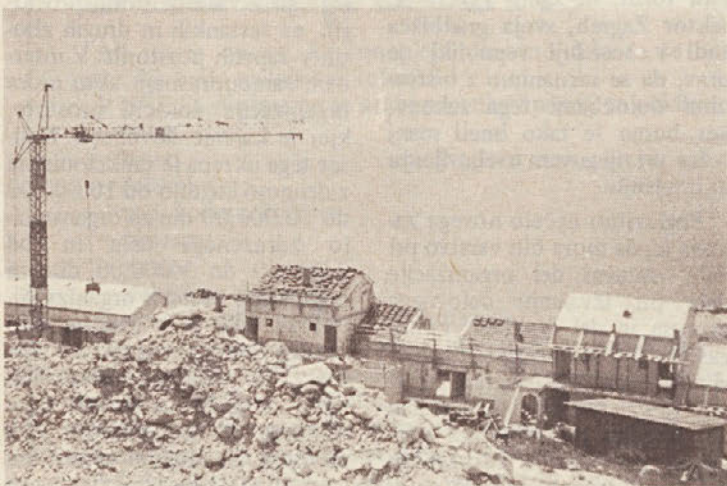
nastopata vodja gradbišča in delovodja, na drugi strani pa skupinovodja delavcev kot njihov predstavnik. Oddano oziroma prevzeto delo se normira po v delovni organizaciji priznani metodologiji, vendar v sporazumu med vodjo gradbišča in delovodjo na eni strani in skupinovodjo na drugi strani. Temelj za učinek je normalni učinek. Normalni učinek pa je rezultat, ki ga pod normalnimi delovnimi pogoji lahko doseže vsak za tako delo usposobljen delavec in ki se lahko od takega delavca stalno pričakuje brez kakršnegakoli škodljivega vpliva na delavčevo zdravje v odrejenem delovnem času in ob doslednem upoštevanju prekinitve dela zaradi obveznega počitka med delovnim časom.

Skupinovodja ima pravico vpogleda v dokumentacijo, na podlagi katere se določi delovna norma, in lahko tudi ugovarja oziroma sporoči svoje predloge in dopolnitve.

Povedano pomeni, da se vrsta in obseg del, pogoji dela, normativi in pogoji za delo po učinku določijo v sporazumu s skupinovodjo oziroma s skupinovodji, če je teh več, lahko pa tudi s posameznim delavcem,

če ta ne spada v nobeno skupino. Omenjeni sporazum ima lahko obliko delovnega naloga, ki ga sopolniše tudi skupinovodja. Skupino sestavlja določeno število delavcev, ki prevzamejo na podlagi sporazuma o delu po učinku izvedbo določenih del in so nagrajeni na podlagi uspeha celotne skupine. Skupinovodja zastopa interese skupine delavcev v celoti; njegove izjave imajo takojšen učinek v korist ali škodo cele skupine.

Kadar posamezni delavec stopi v že obstoječo skupino za delo po učinku, tudi za njega veljajo norme in pogoji dela, ki so bili že prehodno določeni. Takšen delavec je dolžan skupinovodjo priznati kot svojega pooblaščenca za vse zadeve v zvezi s sporazumom o delu po učinku. Skupinovodja vsak dan sproti skupaj z delovodjem ugotovi obseg in količino opravljenih del po učinku, zabeleži opravljene delovne ure, izostanke in ločeno beleži ure, ko se je delalo po učinku od ur ali ko so se dela izvajala po času. Delitev dela med posameznimi delavci skupine, ki je nagrajevana po učinku, se opravi znotraj skupine. Skupina mora prevzeta dela opraviti v skladu s pravili stroke

Novi del gradnje v Miholaščici na Cresu (foto: Borsan)

in vestno. Skupina mora dela opraviti na podlagi predpisane delovne dokumentacije (projekti, opisi del itd.). Skupina delavcev mora ekonomično in skrbno uporabljati gradbene materiale, opremo in delovna sredstva ter orodje. Skupina odgovarja za razsipanje oziroma preveliko porabo materiala oziroma poškodovanje ali izgubo opreme, orodja in delovnih sredstev. Obračun morebitne škode je obvezen.

Delo po učinku od začetka do konca stalno kontrolira delovodja in vodja gradbišča. Če dela niso izvedena vestno in strokovno, se takoj da nalog za odpravo napak; ta nalog mora skupina obvezno upoštevati in napake odpraviti oziroma delo ponovno izvršiti. Morebitno škodo mora skupine delavcev, ki jo je povzročila, povrniti. Če gre za večje napake oziroma škodo se sestavi zapisnik o resničnem stanju del na gradbišču. Dolžnost skupine za delo po učinku je, da z dodatnim delom odpravi napake, ki jih je zakrivila, in to takoj, brez posebnega plačila za tako delo, prav tako pa skupina nosi stroške za morebitne dodatne gradbene materiale. Če določena skupine noče odpraviti napak oziroma izvršiti popravil, lahko delovodja na njen strošek, ki se nato upošteva pri izplačilu osebnih dohodkov, poveri to delo drugi skupini. Pri tem se kot stroški obračunajo izplačani osebni dohodki delavcev nadomestne skupine in dejanski strošek porabljenih materialov po cenah feo gradbišče.

Vsak član skupine za delo po učinku odgovarja za izvršitev svojih delovnih obveznosti na podlagi sporazuma o delu po učinku in še predvsem za vestno in strokovno izvedbo celotnih del. Plačilo za delo po učinku se določa na podlagi norm in izvršenih količin, in sicer praviloma v sodelovanju z vodjem skupine. Rezultati se ugotavljajo takoj po zaključku del. Ugotovljene količine se preračuna z normami in se dobi število ur za plačilo po učinku. Če je število ur za plačilo po učinku večje od števila dejansko opravljenih ur, se ta presežek razdeli med posamezne delavce skupine glede na število učinkovitih delovnih ur, ki so jih posamezni delavci opravili. Če je število dejansko opravljenih ur višje od izračunanega števila ur za delo po učinku, potem so delavci pod normo in se obračuna negativni akord. Delovna skupina je dolžna izvršiti tudi

(Nadaljevanje na 4. str.)

(Nadaljevanje s 3. str.)

dela, ki niso navedena v spoznanju za delo po učinku, in sicer po normativih, ki veljajo v delovni organizaciji, oziroma je treba normative sproti določiti v soglasju z vodstvom gradbišča. Osebnih dohodkov za delo po učinku se praviloma v celoti izplača na izplačilni dan. Če pa gre za dela, ki trajajo dalj kot mesec dni, je treba predložiti dokazila, na podlagi katerih je možno obračunati do tedaj izvršena dela, oziroma se obračunava akontacija na končni obračun učinka. Če je izvajanje del po učinku prekinjeno zaradi razlogov, za katere delovna skupina ne odgovarja, se čas prekinitve dela obračuna na podlagi poprečnega zaslужka na temelju zadnjega obračuna del po učinku. Skupina delavcev torej ne odgovarja za objektivne zastoje pri delu po učinku, kot je na primer pomanjkanje materiala, nepravočasna dobava opreme oziroma delovnih sredstev. Za to je odgovorno vodstvo gradbišča, ki je ob povečanih stroških preko plana lahko ob stimulativni del osebnega dohodka. Če pride do nezakrivljene prekinitve del po učinku, je treba delavce razporediti na druga dela in je vsak delavec dolžan opraviti delovne naloge, za katere je usposobljen. Delavcem skupine se lahko izplača tudi posebna premija, npr. za kvalitetno izvedbo, prihranke materiala, energije, goriv, doseganje rokov, dosežene količine dela itd. Ugotovljeni obseg oziroma količine dela je treba takoj vpisati v gradbeno knjigo. Osebnih dohodkov se izplača le za tista dela, ki so nesporno ugotovljena in vpisana. S tem dosežemo, da bodo imeli delavci neposredni interes za točnost in sprotno vodenje gradbiščne dokumentacije.

Omenili smo le osnovno zgradbo predloga za stimulativnejše nagrajevanje delavcev v gradbeni operativi. Podrobnosti bi seveda zahtevale preveč prostora. Že iz povedanega pa je jasno razvidno, da takšen sistem zahteva več prizadevanja in več organizacijskih aktivnosti na obeh straneh, pri delavcih in predvsem pri vodstvih gradbišč. Prepričani smo, da bi na ta način dosegli višjo produktivnost, boljši obračun del in ne nazadnje tudi višje osebne dohodke. Uvajanje tega sistema bi bilo precej težavno, zato predlagamo, da se poskusno uvede na primernem izbranem gradbišču in da pri uvajanju sodelujejo delavci iz skupnih služb toliko časa, dokler sistem ne bi samostojno in dobro deloval. Prednost takšnega sistema je tudi v

II. faza izgradnje stanovanjskega naselja Miholašćica na Cresu (foto: Borsan)

tem, da omogoča križno kontrolo, saj ena stran kontrolira drugo. Ta sistem je tudi popolnoma v skladu z našo delitvijo dela in odgovornosti po metodi „direct costing“. Po tem načelu naj ne bi bilo nobenega stroška in nobenega rezultata, za katerega nihče ne odgovarja. Po tem sistemu so delavci v proizvodnji odgovorni, da se variabilni stroški gibljejo v mejah normativov. Vodstveni delavci tozgovarjajo za fiksne stroške proizvodnje, strokovne službe pa odgovarjajo za to, da proizvodnim delavcem ne povzročajo višjih stroškov od planiranih.

MARKO SVETINA

Izšel je nov zakon o varstvu pri delu SR Hrvatske

Meseca maja je dobila SR Hrvatska nov zakon o varstvu pri delu. Ker imajo skoraj vsi naši tozdi, ne samo TOZD gr. sektor Zagreb, svoja gradbišča tudi v sosednji republiki, je prav, da se seznanimo z bistvenimi določbami tega zakona, ker bomo le tako imeli manj težav pri njegovem uveljavljanju in izvajanju.

Poglavitno načelo novega zakona je, da mora biti varstvo pri delu sestavni del organizacije dela pri izvajanju delovnega procesa in del družbene samozastite. To se vidi tudi v zahtevi, da mora biti program ukrepov za varstvo pri delu sestavni del letnega proizvodnega programa organizacije združenega dela in mora vsebovati predvsem:

- oblike izboljšanja novih tehnologij,
- oblike izboljšanja delovnih priprav, osebnih varovalnih sredstev in delovne okolice,
- oblike izboljšanja zdravstvenega varstva,
- ukrepe za boljše delovne pogoje delavcev predvsem tam, kjer je povečana nevarnost poškodb, obolenj in pojav invalidnosti,
- ukrepe za zagotavljanje nastanitve, prehrane in prevoza delavcev na začasnih gradbiščih,
- oblike zagotavljanja finančnih sredstev za izvedbo planiranih nalog.

Posebna pozornost je v zakonu posvečena izobraževanju in usposabljanju delavcev za varno delo. Organizacija ne sme razporediti delavca, da samostojno opravlja delovne naloge, če letni ni prej usposobljen, da jih lahko opravlja brez nevarnosti za svoje življenje in zdravje in da pri tem ne ogroža sodelavcev. Delavci, ki vodijo in opravljajo dela, pri katerih je večja nevarnost za življenje in zdravje, morajo občasno opraviti preizkus svojega znanja.

Poseben ukrep, ki ga predpisuje nov zakon, je prepoved kajenja v vseh delovnih prostorih, na sestankih in drugih zbiorih v zaprtih prostorih. V internem samoupravnem aktu mora organizacija določiti prostore, kjer je kajenje dovoljeno. Kršitev tega ukrepa je sankcionirana z denarno kaznijo od 10.000,00 do 50.000,00 din za organizacijo združenega dela in od 2.000,00 do 5.000,00 din za odgovorno osebo v organizaciji.

Prav tako je v zakonu zelo ostro postavljena prepoved vnosa in uživanja alkoholnih pijač na delovno mesto. Ugotavljanje alkoholiziranosti je z alkotesti ali drugimi ustreznimi sredstvi. Delavec za katerega se sumi, da je pod vplivom alkohola,

pa se mora pustiti preizkusiti.

V kazenskih odredbah se sankcije za neizvajanje določb zakona delijo na:

– gospodarski postopek s kaznijo od 5.000,00 do 100.000,00 din za organizacijo združenega dela in od 3.000,00 do 10.000,00 din za odgovorno osebo,

– prekršek s kaznijo od 10.000,00 do 50.000,00 din za organizacijo združenega dela in od 1.000,00 do 5.000,00 din za odgovorno osebo,

– mandatna kazen v višini 500,00 je zapretna na licu mesta za odgovorno osebo in v višini 200,00 din za neposrednega delavca.

Ker ima TOZD gr. sektor Zagreb samoupravne akte na osnovi zakonodaje SR Hrvatske, bo treba v roku 6 mesecev prilagoditi interni pravilnik o varstvu pri delu zahtevam novega zakona o varstvu pri delu.

EDO FRANTAR

NNNP 83

Akcija NNNP vse bolj prerasča v trajno sestavno akcijo vsesplošnega uresničevanja koncepta SLO in DS, v katerih so največja vrednost prizadevanja za usposobljenost in pripravljenost najširšega kroga delovnih ljudi za potrebe obrambe in družbene samozastite. Akcija NNNP-83 nadaljuje iz leta 1982 zastavljene in začete preventivno-samozaščitne aktivnosti, katerih pozornost in skrb je namenjena predvsem:

1. nadaljnjemu razvoju in usposabljanju narodne zaščite,
2. razvoju in krepitvi civilne zaščite,
3. doseganju večje prometne varnosti,
4. zagotavljanju večje požarne varnosti,
5. izboljšanju zaščite in varnosti pri delu,

kar je novost pri aktivnostih akcij NNNP. Dodana je zaradi velikega števila nesreč pri delu (v letu 1981 se je v Sloveniji zgodilo 47.785 nesreč, v katerih je umrlo 88 ljudi).

Nesreče so se največkrat dogajale zaradi nespoštovanja

predpisov, malomarnosti in površnosti, skratka, zaradi človeškega faktorja. Akcija NNNP-83 časovno ni opredeljena ter traja vse leto brez posebne zaključne akcije. Štibi za civilno zaščito in narodna zaščita razvijata svojo aktivnost po zastavljenih programih in planih aktivnosti za izboljšanje varnosti in samozaščite predvsem v tiste preventivne dejavnosti, ki izhajajo iz neposrednih potreb in interesov v konkretnih delovnih okoljih. Tako je akciji dana možnost najširše iniciativnosti, istočasno pa krepi samozaščitno družbeno zavest in usposobljenost za konkretno delovanje. Potrebno je delovati tako, da bi bila akcija NNNP vse manj „akcija“ ter da bi vse bolj prerasčala v trajno sestavino družbeno-samozaščitne zavesti ter vsakodnevnega delovanja in obnašanja.

Družbenopolitične organizacije v akciji NNNP skrbijo za politično podlago načrtovanja akcij v slehernem okolju.

Pri tem si prizadevajo za vsklajeno aktivnost vseh nosilcev samozaščitnih opravil ter najširšo mobilizacijo in vključevanje delovnih ljudi v procesu usposabljanja za učinkovito preventivno dejavnost. Stalno spremljajo, analizirajo in ocenjujejo varnostne razmere v TOZD, DS in DO ter vzpodbujajo aktivnosti, ki bodo zagotavljale največjo varnost delovnih ljudi ter družbenega in osebne premoženja.

JOŽE RIBIČ

Car gradil, pionirjevci rušijo...

Resnici na ljubo: k morebitnemu dobesednemu razumevanju tega naslova je treba dodati, da je car sicer res zgradil tisto, kar zdaj pionirjevci rušijo, da pa pionirjevci na porušenem hkrati tudi gradijo nekaj novega. V mislih imamo namreč naše gradbišče v daljni Moskvi, prestolnici ZSSR. Gradnja poteka v starem delu Moskve, v bližini slavnega Rdečega trga na ulici Naglinaja. Gradbišče je organizirano v okviru TOZD Gradbeni sektor Ljubljana.

Projekte je izdelal Emona projekt, nosilec celotnega posla

Odhod lokalne štafetne palice iz naše DO (foto: Borsan)

pa je podjetje Metalka. SGP PIONIR je kot kooperant prevzelo gradbena dela. Gre za preureditvena dela na površini 2.600 m² na spomeniško zaščitnem prostoru, kjer bo, ko bo vse končano, nova menza za potrebe sovjetske Gosbanke.

Vrednost celotnih del po pogodbi ključ v roke je 5 milijonov klirinških dolarjev, od tega za 2 milijona klirinških dolarjev vrednost gradbenih del, ki jih je prevzel PIONIR. Z deli smo pričeli 1. septembra lani. Po pogodbi pa bi jih morali končati do 1. oktobra letos. V resnici bomo svojo nalogo opravili tri mesece pred rokom.

Dela potekajo, kot že rečeno, v starem delu Moskve, na velikem kompleksu, kjer je nastanjena osrednja gospodarska banka ZSSR, Gosbanka, kot jo nazivajo s kratico. V tej mestni četrti je že v obdobju carske Rusije delovala takratna banka, v neposredni okolici pa so bila stanovanja za bančne uslužbenke. Po revoluciji je dobila tu prostore nova sovjetska gospodarska banka. Četrt so deloma

preuredili. V nadstropjih so bili pisarniški prostori, v pritličju pa so uredili na okoli 1.700 m² površin menzo.

Prevzeta rušitvena in obnovitvena dela so zahtevna. Obodno zidovje vseh stavb, v katerih smo opravljali posege, je bilo treba ohraniti, da se ne bi spremenil prejšnji videz tega mestnega predela. Vse stavbno pohištvo, ki ga vgrajujemo v ohranjene zunanje skeletne dela, je po videzu enako prejšnjemu.

Tudi sicer potekajo dela pod posebnim režimom. Tik ob našem gradbišču namreč nemoteno posluje Gosbanka, ena največjih bančnih ustanov v Sovjetski zvezi. Z naših „delovnih položajev“ lahko vidimo številne bančne delavce pri preštevanju denarja. Tudi zavoljo tega je gradbišče pdo posebnim režimom in posebej zavarovano. Vsak od nas je prejel posebno izkaznico, s katero se ob vsakem prihodu na gradbišče izkaže policijski kontroli. Posebna policijska enota skrbi na gradbišču za zavarovanje. Na številnih

pomembnih točkah na gradbišču so postavljene kamere, ki neprestano snemajo dogajanje. Ob težkih milijonih denarja, ki so v naši neposredni bližini, je torej za zavarovanje res vzorno poskrbljeno.

Naše gradbišče je štelu v konici, ko smo imeli največ dela, 75 ljudi, zdaj nas je v Moskvi še 35. Nastanjeni smo v enem izmed moskovskih hotelov. Od tam na gradbišče in nazaj nas prevažajo z avtobusi.

Naš delavnik traja 10 ur na dan, tudi ob sobotah, čeprav so v Sovjetski zvezi sobote delaprost dan. Na gradbišče si dovažamo hrano iz menze naše ambasade v Moskvi.

Med rušitvenimi deli smo našli tudi staro pištolo na bobnič. Seveda vse, kar najdemo, sproti predamo posebni službi investitorja, ki je zadolžena za te naloge.

Dela so potekala tudi čez zimo, ki letos za moskovske pojme ni bila posebno huda, saj se je živo srebro spustilo na največ 22 stopinj pod ničlo. Zdaj imamo na gradbišču tri vozila: eno katro, en kombi in 1 tam, 3 mešalce za beton in en kompresor ter drobno gradbeno mehanizacijo. V konici nam je pomagal žerjav in pri prevozih 2 faba.

Za oskrbo z gradbenim materialom, ki ga potrebujemo, skrbimo deloma sami, deloma pa nam ga dobavlja investitor.

DMITAR VICENTIČ

Ne pozabimo: brez do-
brega obveščanja ni
uspešnega samoupravlja-
nja!

Starši pozor!

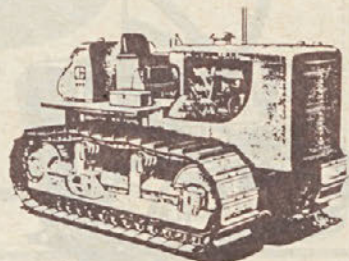
Ali imate otroke, ki končujejo osnovno šolo in še ne veste, kje bodo nadaljevali šolanje?

V SGP Pionir imamo še nekaj prostih štipendij za poklice:

- zidar,
- tesar,
- železokrivc,
- vodovodni inštalater,
- izolater,
- varilec,
- električar energetik,
- strojnik težke gradbene mehanizacije.

Vloge za štipendijo, skupno s polletnim spričevalom 8. razreda pošljite takoj na naslov SGP PIONIR, „Za kadrovske službe“, Kettejev drevored 35, Novo mesto. Učencem nudimo bivanje v domu učencev, zidarjem, tesarjem in železokrivcem pa oskrbimo še šolske potrebščine.

Vse informacije lahko dobite v referatu za izobraževanje.

Stanovanjsko poslovna soseska ob Cesti herojev

Za kompleks, ki leži med Cesto herojev in Krko ter južno ob severni obvoznici, je Urbanišni inštitut SRS izdelal zazidalni načrt, ki ga je sprejela skupščina občine Novo mesto z odlokom št. 35 1-08/73.

Po sprejetem zazidalnem načrtu in idejnih projektih objektov je naš projektivni biro v letu 1977 začel z izdelavo tehnične dokumentacije za gradnjo objektov. Z dograditvijo objekta „A“ se konča stanovanjska izgradnja v tej soseski, v kateri je pet stanovanjskih objektov z okoli 450 stanovanji za 1570 prebivalcev.

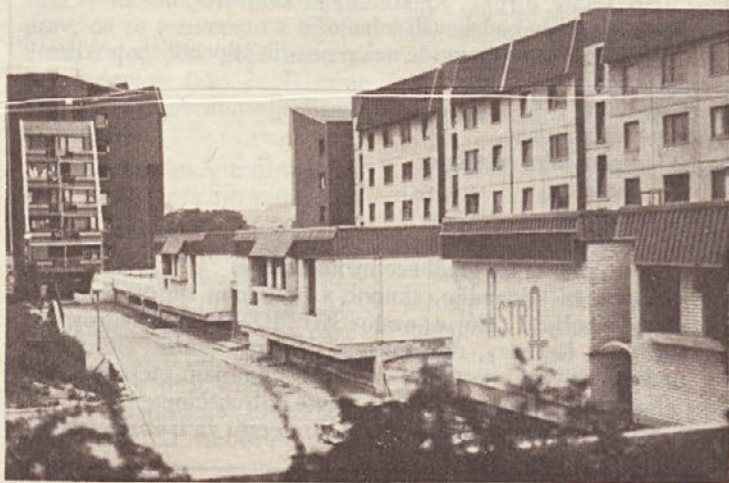
Istočasno z gradnjo stanovanjskih objektov so grajeni tudi objekti spremljajočih dejavnosti. Zgrajena so parkirišča, zaklonska, otroški vrtec za približno 100 otrok. Mercator je zgradil blagovnico, ki oskrbuje širše območje. V blagovnici je tudi enota Ljubljanske banke. Poleg Mercatorjeve blagovnice je zgrajenih še nekaj manjših trgovskih objektov, Astra je v enem od njih.

V najnižjih etažah posameznih stanovanjskih objektov so predvideni lokali za uslužnostno-servisne dejavnosti za potrebe soseske. Nekateri lokali so že oddani (Delo, Petrol), ostali so pa še neodani.

Obstoječi objekt Komunalnega podjetja bo preurejen v salon pohištva Exportdrva ter družbene prostore za potrebe soseske.

Med objekti in Krko sproti urejajo zelenice z otroškimi igrišči in sprehajališči. V končni fazi ureditve te soseske je predvidena povezava z Ragovim logom s sprehajalno potjo po visečem mostičku.

JELKA KUPEC

Učenci o Pionirju

OBISKALI SO NAS UČENCI OSNOVNIH ŠOL IZ DOLENJSKE REGIJE

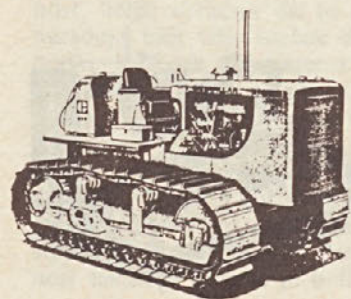
V soboto, 7. maja, je bilo v osnovni šoli Bršljin tekmovanje mladih tehnikov, učencev iz osnovnih šol Ribnica, Kočevje, Metlika, Krško, Črnomelj, Trebnje in Novo mesto. Tekmovanje je organiziralo novomeško društvo za tehnično kulturo. Učenci so se pomerili v različnih tehničnih veščinah (izdelovanje in vodenje zmajev, modelarstvu, vodenju avionov, avtomobilckov, čolnicov, fotografiranju in orientaciji).

Poseben del tekmovanja pa je bil ogled proizvodnje v TOZD MKI in pa odgovarjanje na vprašanja o dejavnosti in samoupravljanju v SGP Pionir ter o proizvodnji v TOZD MKI. Pred odgovarjanjem na vprašanja smo učencem pokazali tudi film o turistični izgradnji.

Obisk učencev iz dolenske regije ter tekmovanje o znanju o Pionirju je organiziral referat za izobraževanje ob sodelovanju delavcev TOZD MKI. Učenci so si z velikim zanimanjem ogledovali predvsem težko gradbeno mehanizacijo ter pokazali ob preverjanju poznavanja SGP Pionir solidno znanje. Zmagala je ekipa učencev iz Novega mesta, drugo mesto pa sta si delili ekipi učencev iz Kočevja in Trebnjega.

Menimo, da je obisk učencev v naši delovni organizaciji povečal njihovo znanje, predstavlja pa tudi afirmacijo SGP Pionir, saj smo v pogovoru z njimi prišli do zaključka, da so se med nami – pionirjevci – dobro počutili.

V. TOMAZIN

Naši krvodajalci, odlikovanci v letu 1983

Za 5-krat:

1. Kovačič Ana, TOZD TKI
2. Škrbec Jože, TOZD LESNI OBRAT
3. Kopina Fani, TOZD N. M.
4. Strahan Branko, TOZD MKI
5. Ravbar Rudi, DSSS
6. Radež Franc, TOZD GR. S. NOVO MESTO
7. Šivak Boštjan, TOZD MKI
8. Primc Miloš, DSSS
9. Novak Anton, TOZD PROJEKTIVNI BIRO
10. Šašek Martin, TOZD NOVO MESTO
11. Duh Ljubica, INTERNA BANKA
12. Hrastar Alojz, TOZD GR. S. NOVO MESTO
13. Burgar Martina, DSSS
14. Fember Zvonko, TOZD NOVO MESTO
15. Kočman Edi, TOZD MKI
16. Radženič Janko, TOZD LESNI OBRAT
17. Tambolaš Tomo, TOZD LESNI OBRAT
18. Arabadžič Ante, TOZD MKI
19. Kramar Zvone TOZD MKI

za 10-krat:

1. Dragan Jože, TOZD LESNI OBRAT
2. Meglič Milan, TOZD GRS. NOVO MESTO
3. Gabrijelčič Janez, DSSS
4. Avbar Karel, TOZD MKI
5. Kodrič Jože, TOZD NOVO MESTO
6. Mantelj Tone, TOZD GR. S. NOVO MESTO
7. Cizelj Vlado, TOZD NOVO MESTO
8. Novak Anton, TOZD LESNI OBRAT

za 15-krat:

1. Količ Jože, TOZD MKI
2. Zupančič Jože, TOZD MKI
3. Krese Marjan, TOZD LESNI OBRAT
4. Goršin Milan, TOZD MKI
5. Bračko Martina, DSSS
6. Mrvar Igor, TOZD MKI
7. Murgelj Marjan, TOZD LESNI OBRAT
8. Klemenčič Jože, TOZD GR. S. NOVO MESTO
9. Črnič Jože, TOZD LESNI OBRAT
10. Bačar Jože, TOZD LESNI OBRAT
11. Fink Polde, TOZD LESNI OBRAT
12. Kobe Janez, MKI
13. Deželan Anton, TOZD LESNI OBRAT
14. Zupančič Maks, TOZD LESNI OBRAT

za 20-krat:

1. Kajtazovič Sulejma, TOZD MKI
2. Bartolj Franc, TOZD LESNI OBRAT
3. Rovan Ivan, TOZD TKI

za 25 in večkrat

1. Dežman Jože, TOZD MKI
2. Udovč Vili, TOZD LESNI OBRAT
3. Rajer Jože, TOZD LESNI OBRAT
4. Jamnikar Milan, TOZR GR. S. KRŠKO
5. Kotnik Srečko, TOZD MKI
6. Udovč Franc, TOZD LESNI OBRAT
7. Vidic Ivan, TOZD LESNI OBRAT
8. Simčič Peter, TOZD NOVO MESTO
9. Rabič Ljubo, TOZD GR. S. NOVO MESTO
10. Rodič Milan, TOZD MKI

za 5-krat:

1. Turk Martin, TOZD MKI
2. Ruperčič Anton, TOZD MKI
3. Udovč Jože, TOZD MKI
4. Markovič Janez, TOZD MKI
5. Saksida Franc, TOZD MKI

za 10-krat

1. Škedelj Jože, TOZD MKI
2. Kregelj Ivan, TOZD MKI

za 15-krat

1. Kastelic Janez, TOZD MKI
2. Nose Marjan, TOZD MKI
3. Bučar Janez, TOZD MKI

za 20-krat

1. Mrvar Milan, TOZD MKI
2. Slak Franc, TOZD MKI

za 25-krat

1. Pavc Ivan, TOZD MKI

za 5-krat:

1. Hrovat Silvo, TOZD KERAMIKA
2. Krupič Zlatko, TOZD KERAMIKA
3. Drenik Anton, TOZD KERAMIKA

za 10-krat:

1. Bambič Silvo, TOZD KERAMIKA

za 15-krat:

1. Plantan Anton, TOZD KERAMIKA

za 20-krat:

1. Ajdišek Stane, TOZD KERAMIKA

Športno srečanje učencev in mladincev

Konferenca OO ZSMS in Doma učencev SGP PIONIR Novo mesto sta v soboto, 21. 5. 1983, organizirala športno srečanje mladincev v Bršljino za novim samskim domom.

Izbranih športnih panog so se udeležile ekipe:

– Doma učencev iz Novega mesta,

– združena ekipa ostalih domov učencev,

– ekipa mladincev OO ZSMS pri Pionirju,

– ekipa mladincev iz TOZD Novo mesto.

Ekipe so sodelovale v naslednjih športnih panogah:

– v malem nogometu

– v skoku v daljino z mesta,

– v teku v vrečah,

– v vlečenju vrvi

– v namiznem tenisu.

V soboto se je zbralo okoli 60 mladih Pionirjevih športni-

kov, ki so bili obenem tudi gledalci, saj kljub plakatam, ki smo jih razobesili po naši DO in 50 osebnih vabil, ki smo jih poslali vodilnim delavcem Pionirja, nismo uspeli pritegniti na športne terene skoraj nobenega športnega navdušenca. Vendar je organizacija dobro tekla. Pred pričetkom tekmovanja je bil kratek kulturni program, ki so ga pripravili učenci pod vodstvom tov. Stankovičeve. Zelo nas je s svojim petjem navdušil tov. Markovič iz TOZD Novo mesto. Govoril je Alojz Jožef. Zaželel je vsem tekmovalcem prijetno počutje v Novem mestu in obilo športne sreče ter otvoril tekmovanje. Mladinci so končali vsa tekmovanja okoli 13. ure in dosegli naslednje uvrstitve:

1. mesto mladinci TOZD Novo mesto, 16 TOČK

2. mesto Dom učencev Novo mesto, 12 TOČK

3–4. mesto združena ekipa OO ZSMS „PoPionir“, 11 TOČK

3–4. mesto združena ekipa domov učencev, 11 TOČK

Zmagovalna ekipa je prejela velik prehodni pokal, ostale ekipe pa diplome. Po končanem tekmovanju je bilo organizirano skupno kosilo za vse udeležence v menzi SGP PIONIR.

DAVOR RANGUS

ŠIG 83 – kegljači uspešni

SGP STAVBENIK Koper je organiziral na kegljišču SVOBODA v Strujanu tekmovanje v kegljanju v okviru letošnjih XXXII. ŠIG Slovenije.

Upoštevalo težavni gospodarski položaj in oddaljenost kraja tekmovanja je bila udeležba še vedno zadovoljiva. Znatno zmanjšanje števila ekip je opazno predvsem pri moških ekipah, saj se je tekmovanja udeležilo le 27 ekip, medtem ko je v prejšnjih letih sodelovalo vedno 50 – 60 ekip.

Ženski ekip se je udeležilo 18, kar je blizu običajnega števila udeležencev.

V prijetnem obmorskem okolju in ob dobri organizaciji tekmovanja sta naši ekipe zaigrali zanesljivo in je ženska ekipa osvojila zelo dobro 3. mesto, moška ekipa pa 4. mesto.

Končni rezultati:

– Ženske ekipno 4 x 100

1. INGRAD Celje	1564 kegljev
2. STAVBENIK Koper	1520 kegljev
3. PIONIR Novo mesto	1441 kegljev
4. GORICA Nova Gorica	1419 kegljev
5. OBNOVA Celje	1414 kegljev
6. SALONIT Anhovo	1414 kegljev
7. INGRAD Maribor	1406 kegljev
8. KONSTRUKTOR Maribor	1403 kegljev
9. GRADIS Ljubljana	1385 kegljev
10. PRIMORJE Ajdovščina	1383 kegljev itd

– Moški ekipno – borbene igre

1. STAVBENIK Koper	831 kegljev
2. CEMENTARNA Trbovlje	821 kegljev
3. OBNOVA Celje	817 kegljev
4. PIONIR Novo mesto	800 kegljev
5. BETON Zagorje ob Savi	794 kegljev
6. GRADIŠČE Cerknica	776 kegljev
7. IMP Ljubljana	776 kegljev
8. GRADIS Ljubljana	767 kegljev
9. KONSTRUKTOR Maribor	758 kegljev
10. TEHNIK Škofja Loka	755 kegljev
11. INGRAD Celje	752 kegljev
12. GROSUPLJE Grosuplje	748 kegljev
13. SCT Ljubljana	737 kegljev
14. PRIMORJE Ajdovščina	728 kegljev

itd.

S solidnima uvrstitvama sta ekipe prispevali za končno generalno uvrstitev skupno 42 točk (moška 24 in ženska 18 točk), kar bo brez dvoma pomemben prispevek za dobro končno uvrstitev DO Pionir na letošnjem ŠIG.

Naše ekipe so nastopile v naslednjih postavah:

– ženske: Petelinc 367, Antič 355, Oražem 337, Sofronov 382,

– moški: Mlinar 88, Sajko 70, Murgelj 80, Hrovat Š. 64, Štepec 86, Hrovat A. 78, Rovan 85, Židanek 109, Fink 68, Juntez F 72.

Vsem tekmovalcem izrekamo iskrene čestitke za dosežene rezultate in uvrstitev ter zahvalo za športno in vzorno zastopanje delovne organizacije na tem tekmovanju!

IVAN ROVAN

Prvak Slavko Štepec

Kegljaška sekcija pri SŠD Pionir Novo mesto je na osnovi letnega programa dela organizirala prvenstvo kegljačev delovne organizacije za leto 1983 v disciplini 2 x 100 lučajev.

Tekmovanje je bilo izvedeno na kegljišču Loka v Novem mestu. Udeležilo se ga je 37 moških, medtem ko tekmovanje za ženske ni bilo organizirano zaradi premalo prijavnosti.

V obeh nastopih je premočno zmagal Slavko ŠTEPEC iz DS IB s solidnim rezultatom 878 (436 + 442) podrtimi keglji.

Uvrstitve ostalih tekmovalcev:

2. HREN Bogdan TKI 858 (427 + 431) kegljev

3. ŽIDANEK Franc MKI 853 (417 + 436) kegljev

4. RODIČ Vinko SŠD 842 (418 + 424) kegljev

5. ROVAN Ivan TKI 839 (431 + 408) kegljev

6. HROVAT Štefan NM 835 (412 + 423) kegljev

7. VUKOVAC Nikola ZG 815 (420 + 395) kegljev

8. MLINAR Gorazd SŠD 807 (411 + 396) kegljev

9. ŽNIDERŠIČ Franc TKI 791 (430 + 361) kegljev

10. MIKLAVČIČ Miro TKI 791 (411 + 380) kegljev itd.

Prvovrščeni trije tekmovalci so prejeli športna priznanja – pokale.

Tekmovanje je bilo hkrati izbirno za udeležbo na prvenstvu kegljačev v disciplini 2 x 200 lučajev. To tekmovanje bo organizirano jeseni, pravico nastopa pa bo imelo 12 prvovrščenih tekmovalcev.

Vsem tekmovalcem čestitamo, posebno pa še zmagovalcu SLAVKU ŠTEPCU, ki je tako obogatil svoje aktivno delo v kegljaški sekciji še z dobrim športnim rezultatom in športnim priznanjem.

IVAN ROVAN

Uspel plavalni tečaj Pionirja

V času od 5. do 18. maja smo organizirali pri PIONIRJU plavalni tečaj, ki se ga je udeležilo 25 neplavalcev iz naše delovne organizacije. Na razpis se je prijavilo tudi sedem učencev iz samskega doma. Tečaj je trajal deset dni, vsak dan od 18. do 20. ure

To ni rekreacijsko plavanje, temveč tečaj, ki zahteva od neplavalcev veliko samoiniciative, volje, zbranosti, poguma in tudi napora, saj je trajal tečaj vsak dan, razen sobote in nedelje.

Vadili smo po naslednjem programu:

1. dan: Privajanje na vodo (hoja po bazenu, gledanje pod vodo, izdih v vodo, vdih nad vodo).

2. dan: Koordinacija telesa v vodi (preval, stoja, sedenje na dnu bazena).

3-4 dan: Drsenje na vodi (odriv od roba bazena-dršenje z iztegnjenimi rokami in nogami).

5. dan: Učenje dela rok (na mestu, med hojo, med drsenjem).

6. dan: Učenje dihanja (na mestu, med hojo).

7. dan: Koordinacija rok, povezava s dihanjem.

8. dan: učenje dela nog (na suhem, ob robu bazena, med drsenjem na vodi).

9. dan: Usklajevanje dela nog, rok in dihanja.

10. dan: Ponavljanje.

Tečaja se je udeleževalo enajst moških in štirinajst žensk iz Pionirja, tako da je bil bazen grmske osnovne šole kar tesen, vendar smo z veliko discipliniranostjo in organizacijo tečaj izpeljali do konca. Večinoma so se vsi tečajniki naučili plavati, le dvema dela „dihanje“ še malo težav, vendar bosta, kot sta obljubila, odpravila to pomanjkljivost še letos na morju.

Vsi tečajniki so si zaslužili značko srebrnega delfinčka in diplomo za uspešno opravljene tečaj.

Menim, da je v naši DO še veliko neplavalcev, ki se tečaja

niso udeležili in zato ne bi smeli s takimi tečaji prekiniti, nasprotno, po vsej verjetnosti bomo organizirali v jesenskem obdobju še en podoben tečaj.

DAVOR RANGUS

Branko Novak

V uredništvo našega glasila smo povabili kolesarja Branka Novaka, strojnika iz TOZD MKI, za katerega smo v letošnjem letu spejeli sporazum o združevanju sredstev med tozdi.

Branko je star 21 let. Leta 1976 je prišel v Pionir kot vajenec, po treh letih pa je naredil izpit za strojnika. Doma je iz vasi Krka. S kolesarjenjem se je pričel na lastno željo ukvarjati že leta 1978. Prvega tekmovanja se je udeležil leta 1979 – ciklokrosa v Poreču kjer je dosegel 25. mesto (40 tekmovalcev). Sam pravi, da je bilo v začetku zelo težko. Vrstili so se treningi pa tekmovanja. V letošnjem letu je prevozil za trening že 12.000 km. Sedaj je v Tuniziji z jugoslovansko repozentanco, ki šteje 5 članov (2 iz Ljubljane, 2 iz Beograda in on).

In še zadnje njegove besede iz najinega razgovora: „Zahvaljujem se delovni organizaciji PIONIR za podporo in razumevanje ter obljubljam, da jo bom zastopal v svetu po vseh močeh.“

UREDNIKA

IV. pohod planincev SOZD ZGP GIPOSS

Dogovor planincev naše sestavljene organizacije na lanskoletnem srečanju na Raduhi je bil, da organizira IV. pohod gradbeno podjetje Stavbar iz Maribora oziroma njegova planinska sekcija. Vsakoletno srečanje planincev naše sestavljene organizacije je postalo že sestavni in nepogrešljivi del življenja Giporta in ob tem seveda tudi priložnost za navezavo tovariških stikov med delavci.

Pohodu na Veliko Poljano, na Veliko Planino in Raduho se bo letos pridružil še pohod na Glažuto na Pohorju. Tudi letos se bomo na pohodu srečali drugo soboto v septembru, torej 10. septembra. Predvideno zbirališče bo v Rušah pri Mariboru, odkode bomo krenili na pot mimo domačije legendarnega Šarha – pohorskega carja katerega zadnja bitka v vrstah pohorskega bataljona bo med nami vedno živa. Po dveh in pol urah hoje bomo prispeli do planinskega doma na Glažuti. Od doma na Glažuti se nam nudi lep polurni izlet do starodavnega Areha na višini 1249 m, kjer je bila zgrajena prva pohorska planinska kočica 1907. leta in ki se ponaša s cerkvijo iz 1240. leta pa tudi z modernim Šport hotelom, ki ga je zgradila delovna organizacija Stavbar. Preko Areha pa je za tiste, ki bodo prišli z javnim prevoznim sredstvom, možen tudi povratek v Maribor in sicer po dobri uri hoje do zgornje postaje pohorske vzpenjače, možen pa je tudi sicer malo strm spust do spodnje postaje pohorske vzpenjače. Od spodnje postaje vzpenjače je direktna avtobusna zveza z mestom oziroma z avtobusno in železniško postajo.

Tokrat smo izbrali Glažuto na Pohorju, ki je sicer znano po svojih glažutah, torej krajih, kjer so izdelovali v preteklosti pohorsko steklo. Tako je bilo še vse do leta 1889. Danes pa le še imena, kot so Glaser, Šmalcer in podobna ter redki ohranjeni primerki te obrti spominjajo na stare glažutarske čase. Iz-

(Nadaljevanje na 10. str.)

(Nadaljevanje z 9. str.)

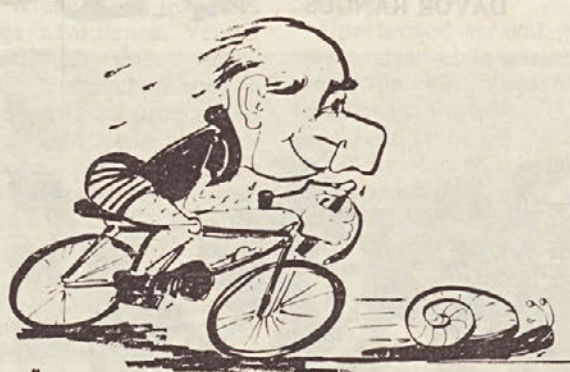
brali smo, torej. Glažuto na Pohorju predvsem zato, ker vemo, da pot izletnika le redkokdaj zanese na ta konec Pohorja, in pa zato, ker je tu prijeten kraj za takšno srečanje, kot je srečanje planincev iz gradbenih podjetij naše sestavljene organizacije.

Seveda bomo tudi tokrat poskrbeli, da to ne bo običajno srečanje. K dobremu počutju na Glažuti bo prispevala topla malica, ki jo bodo udeleženci pohoda dobili brezplačno, pripravljamo krajši program, na Glažuti bo ob našem srečanju prava pohorska muzika. K dobremu počutju bodo prispevali predvsem vsi, ki se bodo udeležili srečanja. Če rečemo, da naj

udeleženci srečanja prinesejo v nahrbtnikih obilo dobre volje in smeha, je preveč stereotipno in premalo. Povejmo še to, da naj bo oprema na srečanju običajna za izlet v srednje pogorje, obutev naj bo rednje lahka; pot ni kamnita.

To naj bo tokrat predzapis pred letošnjim srečanjem. Končni razpis za letošnje srečanje planincev naše sestavljene organizacije bomo poslali vsem planinskim sekcijam in referentom za rekreacijo v juniju. Razpis bo med vami pravočasno, že sedaj pa želimo, da si v svoje planinske rokovnike zabeležite soboto, 10. septembra, ko se bomo srečali na Glažuti na Pohorju. Tudi to naj bo prijateljsko in množično srečanje, da pa bo takšno, lahko poskrbimo le sami. In tega si verjetno želimo prav vsi.

NA KOLESU SE DOBIMO!

Vsak: TOREK in ČETRTEK
ob 18 uri pred: KRKO v Ločni

Rekreacijsko kolesarjenje vodijo organizatorji kolesarjenja
Relacija se določi pred odhodom
Vabimo staro in mlado na organizirano varno rekreacijo

Kolesarsko društvo
Novo mesto
Odbor za množičnost

Na kolesu se dobimo!

Na pobudo kolesarskega kluba Novoteks Novo mesto se je ponovno organiziral odbor za množičnost z osnovno nalogo razširiti kolesarjenje kot:

- rekreacijo
- trim akcije
- maratoni

Rekreacija je po umiku 2-krat tedensko za vse, ki to želijo. Smeri voženj so primerne za vse starostne kategorije, torej za vse, ki imajo kolo. Tako se vsak torek in četrtek, s pričetkom ob 18. uri, dobimo na zbornem mestu ob upravni zgradbi Tovarne zdravil Krka, se dogovorimo za smer in ob strokovni pomoči opravimo rekreacijsko vožnjo.

Vsi, ki želite sodelovati, pridite in skupaj bomo s kolesi odkrivali to lepo dolenjsko deželico. Če pa želite še več informacij, pokličite tov. Majesa na tel. 381, tov. Peterlina na tel. 273 ali tov. Rozmana na tel. 362.

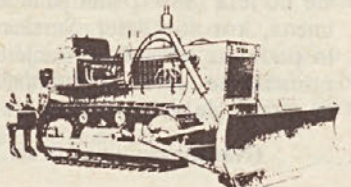
ODBOR ZA MNOŽIČNOST
KK NOVOTEKS

„Pionir“ tozd Krško v Sarajevu

Pionirjeva napisna tabla se je prvič pojavila v Sarajevu spomladi leta 1981, ko smo pričeli z izgradnjo I. faze stanovanjskega naselja „Dobrinja“. V tem času so se že tudi pričele priprave na 14. zimске olimpijske igre. Sarajevo je zaživelo, postalo je zanimivo za gradbenike iz cele Jugoslavije. Med številnimi novogradnjami nam je uspelo pridobiti dela na objektih „akreditacija in športna dvorana“ ter „društveni dom“. Objekta akreditacija in športna dvorana sta locirana na vhodu v olimpijsko vas oziroma v podaljšanji osi že zgrajenega centra krajevnе skupnosti stanovanjskega naselja Alipašin most. Društveni dom pa v novozgrajeni olimpijski vasi „Mojmilo“ neposredno ob vhodnem kompleksu vasi.

Objekt „društveni dom“ bo zbirališče vseh športnikov v času, predvidenem za počitek in zabavo. S svojimi dispozicijami mora zadovoljiti vse zahteve in potrebe sodobnih mladih ljudi, ki bodo prišli z vseh strani sveta. Ustrezati pa mora tudi poolimpijskem namenu, zato je objekt sprojektiliran maksimalno fleksibilno. Po končanih olimpijskih igrah bodo objekt preuredili v otroški vrtec. Fleksibilnost je dosežena z enim prostori in s pomičnimi pregradami (omarami, harmonika vrati itd.), kar omogoča hitro spremembo prostora. Konstrukcijsko je objekte sprejektiran kot skelet, osnovni raster je 7.20 x 7.20 m z AB stebri 40/40 in 30/30, medsebojno povezanimi z nosilci višine 70 cm in AB ploščo. Objekt je dvoetažen. V pritličju so naslednji prostori: hall, inf. center, servisi, priprava, kuhinja, družabni del in sanitarije, v nadstropju pa je družabni del.

Objekt „akreditacija“ je dvoimenski, kar je vplivalo na funkcionalno vsklajevanje in prostorsko ureditev. Objekt bo dejansko operativni center, katerega naloga bo zagotoviti varnost olimpijskega naselja. Osnovni prostor predstavljata vhodna sala z delovnimi poluti za sprejem, elektronskim cen-

Dopisujte v

pričakujemo novice in prispevke tudi iz vaše temeljne organizacije!

Dopisujte v

pričakujemo novice in prispevke tudi iz vaše temeljne organizacije!

trom za kontrolu osebne prtljage, odlaganje osebne prtljage, telefonskimi kabinami, TV monitorji, prostor za računalniški terminal za kontrolu osebnih podatkov in vodenje evidence, prostor za fotografiranje, izdelavo fotografij in propustnic. Svoje prostore bo imela tudi varnostna služba in uprava olimpijskega naselja.

Specifično funkcionalno vloga ima dvorana za sprejem in sestanke. S pričetkom tekmovanja se bo aktivnost akreditacije zmanjšala tako, da se bo dvorana lahko uporabljala za srečanja in pogovore z novinarji.

V okviru aneksa akreditacije je predviden snack bar za potrebe zaposlenih in gostov.

V poolimpijskem obdobju bo po sklepu skupščine mesta Sarajevo v tem objektu kinodvorana za 450 obiskovalcev.

Športna dvorana je predvidena kot dvorana za treninge tekmovalcev. Poleg glavnega prostora so tu še garderobe, slačilnice, sanitarije in umivalnice, prostori za opremo in rekvizite. V aneksu športne dvorane bodo tudi savne za 8 do 10 uporabnikov istočasno.

Z delom smo na omenjenih objektih pričeli novembra 1982, zaključili pa naj bi jih avgusta 1983. Roki so vse prej kot dolgi, tako smo prisiljeni pospešeno delati. Gradbena operativna TOZD Krško ima zaposlenih od 70 do 100 delavcev. Vodja gradbišča je Branko Butković, tehnik Vinko Gramc, delovodje pa so: Franjo Pomper, Fuad Matrič in Branko Rihter, ki si s skupnimi močmi prizadevajo, da bodo objekti zgrajeni kvalitetno in solidno.

Prijetna je misel, da smo tudi delavci TOZD da smo tudi delavci TOZD Gradbeni sektor Krško prispevali k uresničenju tako velike prireditve, kot so olimpijske igre. Igre bodo končane, ostali pa bodo objekti, na katerih bo pritrjena kamnita plošča z napisom „PIONIR“ 1983.“

IDA SLAPŠAK

Hoće li uskoro u RO biti tri radne zajednice?

Pripreme za formiranje radne zajednice društvenog standarda odvijaju se u skladu sa zaključcima stručnog kolegija. Izrađeni su osnutci triju osnovnih akata koji su potrebni za formiranje te radne zajednice i to: dopuna samoupravnog sporazuma o udruživanju OOUR u radnu organizaciju, dopuna statuta radne organizacije i osnutak samoupravnog sporazuma o međusobnim pravima, obvezama i odgovornostima radne zajednice društvenog standarda, o. sub. o. i udruženih OOUR, RZZP te radne zajednice interne banke.

Kao što samo ime kaže pomenuti samoupravni sporazum predstavlja temelj za uređivanje međusobnih odnosa među radnicima OOUR i radnicima novo formirane radne zajednice društvenog standarda. Dobro je da se upoznamo sa osnovnim značajkama tog samoupravnog sporazuma. Radnici buduće radne zajednice društvenog standarda obavljali bi za radnike OOUR, bez radnike radne zajednice zajedničkih službi in radne zajednice interne banke sve poslove u vezi društvenog standarda radnika, u koje spadaju restoran, samački domovi i radnička naselja koja su trenutno još u sastavu OOUR, odmarališta, rekreacija radnika. Te će poslove obavljati u stalnim jedinicama, za radnike na sjedištu OOUR, a i za potrebe pojedinih gradilišta u Jugoslaviji i u inozemstvu, ako sa pojedinim OOUR bude tako dogovoreno. Samoupravni opći akti tako su priređeni da će radna zajednica društvenog standarda obavljati poslove za sve OOUR u radnoj organizaciji, ili samo za neke, ako se njihovi radnici budu tako odlučili i te za to udruživali potrebna sredstva.

Radna zajednica društvenog standarda pravna je osoba, nastupat će samostalno u pravnom prometu i tako će biti i registrirana, za njene će obveze radnici OOUR odgovarati ograničeno subsidiarno, a radna zajednica već po samom zakonu odgovara za svoje obveze sa

svim sredstvima sa kojima raspolaže.

Najvažnije je 5. poglavlje samoupravnog sporazuma koje uređuje ekonomski položaj radne zajednice društvenog standarda sa osnovama za sticanje dohotka. Radna zajednica stiće dohodak slobodnom razmjennom rada iz dohotka OOUR i prodajom svojih usluga izvan radne organizacije. Ukupni prihod koji radnici stiču u slobodnoj razmjeni rada ovisan je od vrste, obima i težine posla kojeg radna zajednica obavlja, od postignutog dohotka OOUR i od radnog doprinosa radnika u radnoj zajednici u uspješnom izvršavanju zajedničkih zadataka.

Vrsta, obim i težina radova koje će obavljati radnici radne zajednice društvenog standarda određuje se na temelju programa rada radne zajednice koji je sastavni dio plana slobodne razmjene rada. Na temelju programa rada i pravilnika o pregledu radova radne zajednice određuje se vrsta radova i zadataka te njihova zahtjevnost koje će radne zajednice obavljati za OOUR te broj radnika i vrijeme koje je potrebno za izvođenje radnih zadataka. Nabrojeni podaci uključeni su u plan slobodne razmjene rada, u ovom planu koji je dio privrednog plana radne organizacije također se za radnu zajednicu društvenog standarda određuje i:

- visina sredstava za pokriće materijalnih troškova,
- visina sredstava za osobne dohotke i za zajedničku potrošnju,
- visina sredstava koje radna zajednica po zakonskim propisima ili samoupravnim sporazumima mora izdvajati iz dohotka i čistog dohotka,
- amortizacija i visina sredstava za obnavljanje i zamjenu ili nabavku novih osnovnih sredstava.

Materijalni troškovi radne zajednice utvrđuju se kao za OOUR, tako da u njih ubrajamo:

- materijal i usluge koji su potrebni za rad radne zajednice,
- troškove održavanja sredstava za rad,
- troškove najamnina, usluga, PTT usluga itd.,
- troškove službenih putovanja, troškove stručnog obrazovanja i druge materijalne troškove u skladu sa zakonskim propisima.

Financiranje radne zajednice društvenog standarda je kombinirano. Plan slobodne razmjene rada razdijeljen je po pojedinim OOUR koje ga i usvajaju. Na

temelju plana slobodne razmjene pokrivaju se samo fiksni troškovi tj. troškovi uprave radne zajednice društvenog standarda, i to tako da taj plan samo obuhvata one fiksne troškove koji nastaju u stalnim jedinicama radne zajednice. Gore navedena sredstva za izvršavanje dogovorenih programa rada doprinose OOUR korisnici u odnosu na postignuti dohodak OOUR u planskoj godini. Sredstva za izvršavanje dogovorenih programa rada na području pripreme hrane za radnike OOUR, smještaja za radnike OOUR i rekreacije u odmaralištima doprinose OOUR korisnici srazmjerno vrijednosti dijela programa kojeg radna zajednica obavlja za njih, ključ za podjelu troškova je stvarami broj prodanih obroka, noćenja i korisnika odmarališta za radnike po pojedinim OOUR, RZZP i DS IB.

Obzirom na to da se većina usluga radne zajednice društvenog standarda prodaje po cjeniku kojeg usvaja privredni odbor i da se samo manji dio troškova radne zajednice pokriva raspoređivanjem vrijednosti usluga po pojedinim OOUR bez formiranja cijena za pojedine usluge, cijene su ekonomske i izračunate tako da osim fiksnih troškova, odnosno upravne režije, pokrivaju sve ostale troškove koji pripadaju radnoj zajednici društvenog standarda. Zato je predviđeno da se te usluge prodaju i zaračunavaju direktno OOUR korisnicima, a ne npr. direktno radnicima, jer oni ne bi mogli platiti ekonomsku cijenu ili bi trebalo povećati onaj dio plana slobodne razmjene rada na temelju kojeg se troškovi odnosno dio troškova radne zajednice društvenog standarda pokriva proračunski ili bi tu radnu zajednicu trebalo ukinuti.

U slučaju da su neki posao ili usluga obavljani samo za određenu OOUR, dio dohotka za takav rad doprinosi samo ta OOUR.

Ako je dohodak kojeg OOUR ostvaruju veći ili manji od planiranog, onda se povećava ili smanji i dio dohotka kojeg OOUR doprinose u radnu zajednicu. U vezi sa uslugama radne zajednice nemamo iskustva obzirom na količine i kakvoću normativa, zato je u sporazumu predviđeno da se to postupno uzima u obzir prilikom daljnjeg uređivanja odnosa u slobodnoj razmjeni rada. Predviđena je također varijanta da se kakvoća usluga radne zajednice društvenog standarda

(Nadaljevanje na 12. str.)

Ne pozabimo: brez do-
brega obveščanja ni
uspešnega samoupravlja-
njal

Dopisujte v PIONIR —
pričakujemo novice in
prispevke tudi iz vaše
temeljne organizacije!

(Nadaljevanje z 11. str.)

ocenjuje na temelju stvarno postignutih rezultata i tu sa dva gledišta: ispunjenje programa po obimu i kakvoći te pravovremenost obavljenih zadataka. Ocjena se izražava faktorima, pri tome normalan učinak predstavlja faktor 1, slabiji učinak je faktor između 0,98 i 1, bolji učinak je faktor između 1 i 1,02. Prijedlog ocjene izrađuje koordinacijski odbor za društveni standard, a potvrdi radnički savjet radne organizacije. Kao što je rečeno na tom području nemamo iskustva i bilo bi potrebno tekuće preračunavati učinak korelacijskih faktora. Ocjena 7 bi se trebala izraditi polugodišnje i uz završni račun, a za usvojeni faktor poveća se ili smanji planirani dodatak radne zajednice.

U samoupravnom sporazumu nalaze se još neke važnije odredbe. Predviđeno je da radna zajednica upotrebljava amortizaciju osnovnih sredstava sa kojima gospodari za obnavljanje i zamjenu osnovnih sredstava, predviđeno je udruživanje sredstava po planu za obnavljanje i nabavku novih osnovnih sredstava, dakle sredstava za proširenu reprodukciju radne zajednice društvenog standarda i predviđeno je udruživanje sredstava po planu za pokrivanje zalih radne zajednice društvenog standarda.

Dio iz dohotka OOUR raspoređuju za slobodnu razmjenu rada sa radnom zajednicom svakog mjeseca u visini određenoj planom i u visini za svaki mjesec prodanih odnosno konzumiranih usluga za pojedinu OOUR. Ako je dohodak radnika radne zajednice društvenog standarda prilikom završnog računa veći od iznosa koji pripada radnicima za osobne dohotke, zajedničku potrošnju i za proširenu reprodukciju, radnici vrte višak dohotka radnicima OOUR. U obrnutom slučaju radnici OOUR u skladu sa zakonskim propisima pokriju razliku odnosno ispad dohotka radne zajednice.

Sporazum ima dosta odredaba i o nadzoru rada radne zajednice. Tu uglavnom dolaze u obzir organi samoupravne radničke kontrole OOUR i koordinacijski odbor društvenog standarda. Samoupravni sporazum izrađen je tako da u isti položaj postavlja sve učesnike, tj. radnike OOUR i radnike radne zajednice kojima već sam zakon o udruženom radu osigurava jednak društvenoekonomski položaj sa radnicima OOUR. Odgovornost radnika radne zajednice prije svega se temelji na

zahtjevu za kvalitet i pravovremenu realizaciju dogovorenih zadataka od zajedničkog interesa. Neispunjavanje usvojenih obaveza koje su količinski određene sa programom rada radne zajednice kao dio plana slobodne razmjene rada ima za posljedicu smanjenje sredstava u okviru slobodne razmjene rada po unaprijed dogovorenim mjerilima iz samoupravnog sporazuma.

Kao što je rečeno, treba svim radnicima koji učestvuju u organizacijskim izmjenama u radnoj organizaciji osigurati jednak društveno ekonomski položaj, to znači, treba im osigurati rad i socijalnu sigurnost pod jednakim uvjetima. To važi kako za radnike OOUR tako i za radnike nove radne zajednice društvenog standarda. Zato je također predviđeno da ekonomske cijene njenih usluga ne terete i anuitete za investicije u samačke domove i restorane, jer to bi još više povećalo ekonomske cijene. Svrha osnivanja radne zajednice prije svega je u tome da se racionalnije i stručnije gospodari sredstvima na području fonda zajedničke potrošnje i društvenog standarda radnika u okviru radne organizacije i da bi se radnicima OOUR nudile kvalitetnije usluge. Ali takva organizacija, po mišljenju nekih radnika u RZZP ima više slabosti nego prednosti u uporedbi sa današnjom organizacijom po OOUR i zato ne preporučujemo novi organizacijski oblik. Slabosti smo već ranije naveli, ali možemo ih ponoviti još jednom: izuzeto komplicirano poslovanje, povećanje cijena usluga, što će prouzrokovati nezadovoljstvo kod radnika, novi viši fiksni troškovi za OOUR preko plana slobodne razmjene rada, režijski poslovi i time će se troškove povećati kako u RZZP (zadaci računovodstva, planski zadaci, kadrovski zadaci), tako i u samoj radnoj zajednici društvenog standarda (fakturiranje prodanih usluga, zaključivanje ugovora za usluge), a posebno još u vezi sa organizacijom usluga na gradilištima po terenu, također ne postoji mogućnost dobre koordinacije vođenja poslovanja iz jednog centra zbog terenske rastresenosti pojedinih menzi i samačkih domova. Treba, dakle, izvagati moguće pozitivne i negativne posljedice nove organizacije, na njih treba upozoriti, jer se za novu organizaciju treba odlučiti svjesno sa nekim ciljem, a na taj se način također mogu izbjeći kasnija moguća prigovarivanja kako nije bilo

pravovremeno upozoreno i na moguće nedostatke takve organizacije.

MARKO SVETINA

Osobni dohodak, organizacija rada i produktivnost

U jednom od posljednjih brojeva glasila detaljnije smo upoznali osnove i mjerila za raspodjelu sredstava za osobne dohotke u skladu sa zakonom o udruženom radu. U današnjem ćemo sastavu detaljnije opisati sistem nagrađivanja radnika u građevinskoj operativi koji bi po našem mišljenju bio stimulativniji za radnike.

Pri uvođenju bilo kakvog sistema nagrađivanja u građevinskoj operativi treba uzeti u obzir da i u građevinskoj operativi postoji sve veća tehnička raspodjela rada. To znači da određena grupa radnika koja izvodi određenu fazu proizvodnje može raditi jako produktivno i napraviti mnogo, ali njen je rad uvijek ovisan o fazi rada prije nje, i ako je ta faza rada slabo produktivna odnosno ako se smjenjuju dobre grupe radnika sa drugim fazama proizvodnje u kojoj su slabije grupe radnika, onda je i cjelokupni rezultat slab, a i produktivnost organizacije kao cjeline je slaba. U stručnim smo člancima više puta mogli pročitati kako imamo pojedinačnu, grupnu produktivnost na međunarodnom nivou, a produktivnost cijele radne organizacije ili OOUR je mnogo ispod tog nivoa. To

znači da imamo slabu organizaciju rada. Zbog toga se visoka produktivnost rada u pojedinim fazama proizvodnje izgubila u drugim fazama proizvodnje. Nažalost ni u našoj radnoj organizaciji nismo uspjeli razviti organizaciju rada na višem nivou.

Neophodno bi bilo potrebno stalno poboljšavati i dopunjavati organizaciju proizvodnje. Uporedo sa dopunjavanjem organizacije proizvodnje morali bi mijenjati i raspodjelu sredstava za osobne dohotke u cilju podsticanja radnika u većim nastojanjima u radu i u otklanjanju smetnji u proizvodnji, a posebno za smanjenje troškova.

Na to se naime previše zaboravlja i pažnja je prije svega okrenuta na povećanje cijena.

Zapravo radi se o poboljšanom sistemu brigadne organizacije rada u građevinskoj operativi. Radovi se na izvršenje predaju grupama radnika tako da radnici budu nagrađivani po učinku. Na jednoj strani nastupaju vođa gradilišta i poslovođa, a na drugoj strani brigadir radnika kao njihov predstavnik.

Predani odnosno preuzeti rad normira se po priznatoj metodologiji u radnoj organizaciji, ali u sporazumu između vođe gradilišta i poslovođe na jednoj strani i brigadira na drugoj strani. Temelj za učinak je normalan učinak. A normalan učinak je rezultat kojeg pod normalnim radnim uvjetima može postići svaki za takav rad osposobljeni radnik i koji se od takvog radnika stalno može očekivati bez bilo kakvog štetnog utjecaja na radnikovo zdravlje u određenom radnom vremenu i uz dosljedno izvođenje prekida rada zbog obaveznog odmora u toku radnog vremena.

Brigadir ima pravo uvida u dokumentaciju na temelju koje se odredi radna norma i može

Še zadnji posvet komisije pred pričetkom občinskog takmovanja kovinarjev v servisu Ločna (foto: Borsan)

davati primjedbe odnosno svoje prijedloge i dopune.

Rečeno znači kako se vrsta i obim radova, uvjeti rada, normativi i uvjeti za rad po učinku određuju u sporazumu sa brigadrom odnosno sa brigadirima, ukoliko ih ima više, a moguće je i da pojedinačnim radnikom, ako on ne spada ni u jednu grupu. Pomenuti sporazum može imati oblik radnog naloga kojeg supotpíše i brigadir. Grupu sačinjava određen broj radnika koji na temelju sporazuma o radu po učinku preuzimaju izvedbu određenih radova i koji su nagrađeni na temelju uspeha čitave grupe. Brigadir u cijelosti zastupa interese grupe radnika i njegove izjave imaju brz učinak i koriste ili na štetu grupe u cijelosti.

Kada pojedini radnik uđe u već postojeću grupu za rad po učinku i za njega važe norme i uvjeti rada koji su već prethodno bili određeni. Takav radnik dužan je brigadira priznati kao svog opunomoćenika za sva pitanja u vezi sporazuma o radu po učinku. Brigadir svakog dana zajedno sa poslovođom utvrdi obim i količinu obavljenih radova po učinku, zabilježi obavljene radne sate, izostanke i posebno bilježi ure kada se radilo po učinku od sati kada su se radovi izvodili po vremenu. Podjela rada među pojedinih radnicima grupe koja je nagrađena po učinku obavlja se unutar grupe. Preuzete radove grupa mora izvršiti u skladu sa pravilima struke i savjesno. Grupa mora izvršiti radove na temelju propisane radne dokumentacije (projekti, opisi radova itd.). Grupa radnika mora ekonomično i skrbno upotrijebiti građevinske materijale, opremu i radna sredstva te oruđe. Grupa odgovora za rasipanje odnosno preveliku potrošnju materijala odnosno oštećenje i gubitak opreme, oruđa i sredstava za rad. Obavezan je obračun moguće štete.

Poslovođa i vođa gradilišta stalno kontroliraju rad po učinku od početka do kraja. Ako radovi nisu obavljani savjesno i stručno odmah se da nalog za otklanjanje grešaka, a taj nalog grupa obavezno mora uzeti u obzir i ukloniti greške odnosno ponovo obaviti rad. Moguću štetu koju je prouzrokovala, mora naknaditi grupa radnika. Ako se radi o većim greškama ili šteti sastavi se zapisnik o stvarnom stanju radova na gradilištu. Dužnost grupe za rad po učinku sastoji se u tome da dodatnim radom treba otkloniti greške koje je skrivila i to odmah bez posebnog plaćanja

za takav rad, a isto tako grupa snosi troškove za moguće dodatne građevinske materijale. Ako određena grupa neće otkloniti greške odnosno izvršiti popravke može poslovođa na njem trošak, koji zatim uzima u obzir prilikom isplaćivanja osobnih dohodaka, povjeriti taj posao drugoj grupi. Kod toga se kao troškovi kalkiliraju isplaćeni osobni dohotci radnika grupe koja je zamjenjivala i stvarni trošak potrošenog materijala po fco cijenama gradilišta.

Svaki član grupe za rad po učinku odgovara za izvršenje svojih radnih dužnosti na temelju sporazuma o radu po učinku, a prije svega za savjesno i stručno izvođenje cjelokupnih radova. Plaćanje za rad po učinku određuje se na temelju normi i izvršenih količina i to u pravilu u suradnji sa brigadrom. Rezultati se utvrđuju odmah po završetku radova. Utvrđene se količine preračunaju sa normama i dobije se broj sati za plaćanje po učinku. Ako je broj sati za plaćanje po učinku veći od broja stvarno obavljenih sati, taj se višek razdjeli među pojedine radnike grupe obzirom na broj efektivnih radnih sati koje su pojedini radnici obavili. Ako je broj stvarno obavljenih sati veći od izračunatog broja sati za rad po učinku onda su radnici pod normama i obračuna se negativan akord. Radna je grupa

dužna izvršiti i radove koji nisu navedeni u sporazumu za rad po učinku i to po normativima koji važe u radnoj organizaciji, odnosno normative treba tekuće određivati u suglasnosti sa vodstvom gradilišta. Osobni dohodak za rad po učinku u pravilu se u cijelosti isplati na dan isplate, a ako se radi o radovima koji traju više od mjesec dana treba dostaviti dokaze na temelju kojih je moguće obračunati do tada izvršene radove odnosno obračuna sa akontacija na konačni obračun učinka. Ako je izvođenje radova po učinku prekinuto iz razloga za koje ne odgovara radna grupa, vrijeme prekida rada obračuna se na temelju prosječne zarade na temelju zadnjeg obračuna radova po učinku. Dakle, grupa radnika ne odgovara za neskrivljene zastoje u radu po učinku kao što je na primjer nedostatak materijala, nepravodobna nabavka opreme odnosno sredstava za rad. Za to je odgovorno vodstvo gradilišta koje može u slučaju povećanih troškova preko plata ostati bez stimulativnog dijela osobnog dohotka. Ako dođe do neskrivljenog prekida rada po učinku radnike treba rasporediti na druge poslove i svaki je radnik dužan obaviti radne zadatke za koje je osposobljen. Radnicima grupe može se isplatiti i posebna premija npr. za kvalitetnu iz-

vedbu, uštede materijala, energije, goriva, postizanje rokova, postignute količine rada itd. Utvrđeni obim odnosno količine rada odmah treba upisati u građevinsku knjigu, a osobni dohodak isplati se samo za one radove koji su neposredno utvrđeni i upisani. Time postižemo da radnici imaju neposredan interes za točnost i tekuće vođenje dokumentacije na gradilištu.

Pomenuli smo samo osnovnu strukturu prijedloga za stimulativnije nagrađivanje radnika u građevinskoj operativi. Naravno podrobnosti bi zahtijevale previše prostora. Iz već rečenoga vidi se da takav sistem zahtijeva više nastojanja i više organizacijskih aktivnosti na oboje strane, kako kod radnika tako i kod vodstvenog kadra gradilišta. Sigurni smo da bi na taj način postigli veću produktivnost, bolji obračun radova i ne na kraju i veće osobne dohotke. Uvođenje tog sistema bilo bi dosta teško, zato predlažemo da se pokusno uvede na primjerno izabranom gradilištu i da na uvođenju sudjeluju radnici iz zajedničkih službi i to tako dugo dok sistem ne bude samostalno i u dobroj djeloavao. Prednost takvog sistema je i u tome što omogućava unakrsnu kontrolu, jer jedna strana kontrolira drugu. Taj je sistem također potpuno u skladu sa našom raspodjelom rada i odgovornosti po „direct costing“ metodi. Po tom principu ne bi trebalo biti nikakvog troška i nikakvog rezultata, za kojeg nitko ne odgovara. Po tom su sistemu radnici u proizvodnji odgovorni da se varjabilni troškovi kreću u granicama normativa. Vodstveni radnici OOUR odgovaraju za fiksne troškove proizvodnje, a stručne službe odgovaraju za to da se proizvodnim radnicima ne prouzroči veći troškovi od planiranih.

MARKO SVETINA

Zoran Julijan – ključavničar iz tozda MKI, je eden izmed tekmovalcev občinskega proizvodnega tekmovanja kovinarjev v Novem mestu (foto: Borsan)

PIONIR

Dopisujte v PIONIR – pričakujemo novice in prispevke tudi iz vaše temeljne organizacije!

Izišao je novi zakon o zaštiti na radu SR Hrvatske

U svibnju (maju) SR Hrvatska je dobila novi zakon o zaštiti na radu. Jer skoro sve naše OOUR, a ne samo OOUR Građevinski sektor Zagreb imaju svoja gradilišta i u susjednoj republici dobro je da se upoznamo za bitnim odredbama tog zakona, jer ćemo samo tako imati manje teškoća sa njegovim uvažavanjem i izvođenjem.

Glavno načelo novog zakona sastoji se u tome da zaštita na radu mora biti sastavni dio organizacije rada na izvođenju procesa rada i dio društvene samozaštite. To se vidi u zahtjevu da program mjera za zaštitu na radu mora biti sastavni dio godišnjeg proizvodnog programa organizacije udruženog rada i prije svega mora sadržavati:

- oblike poboljšanja novih tehnologija,
- oblike poboljšanja radnih priprema, osobnih zaštitnih sredstava i radne sredine,
- oblike poboljšanja zdravstvene zaštite,

- mjere za bolje uvjete rada radnika prije svega tamo gdje postoji povećana opasnost od povreda, oboljenja i pojava invaliditeta,

- mjere za osiguravanje smještaja, prehrane i prijevoza radnika na privremenim gradilištima,
- oblike osiguravanja financijskih sredstava za izvođenje planiranih zadataka.

Posebna pažnja u zakonu posvećena je poboljšanju i osposobljavanju radnika za siguran rad. Organizacija ne smije raspoediti radnika na samostalno obavljanje radnih zadataka ako on prije nije osposobljen kako bi ih mogao obavljati bez opasnosti za svoj život i zdravlje te da pri tome ne ugrožava suradnike. Radnici koji vode i obavljaju poslove kod kojih postoji veća opasnost po život i zdravlje moraju povremeno obavljati ispitivanje svog znanja.

Posebna mjera koju propisuje novi zakon je zabrana pušenja u svim radnim prostorijama, na sastancima i drugih zborovima u zatvorenim prostorijama. U internom samoupravnom aktu organizacija mora odrediti pro-

storije u kojima je dozvoljeno pušenje. Kršenje te mjere sankcionirano je dinarskom kaznom od 10.000 do 50.000 din za organizaciju udruženog rada i od 2.000 do 5.000 din za odgovornu osobu u organizaciji.

U zakonu je isto tako jako oštro postavljena zabrana unošenja i uživanja alkoholnih pića na radno mjesto. Utvrđivanje alkoholiziranosti izvodi se alko-testovima ili drugim odgovarajućim sredstvima, a radnik za kojeg se sumnja da je pod utjecajem alkohola mora se prepustiti ispitivanju.

U kaznenim se odredbama sankcije za neizvođenje odredaba zakona dijele na:

- privredni postupak sa kaznom od 5.000 do 100.000 din za organizaciju udruženog rada i od 3.000 do 10.000 din za odgovornu osobu;

- prekršaj sa kaznom od 10.000 do 50.000 din za organizaciju udruženog rada i od 1.000 do 5.000 din za odgovornu osobu;

- mandatna kazna u visini 500 din izvodi se na licu mjesta za odgovornu osobu i u visini 200 din za neposrednog radnika.

Jer OOUR Građevinski sektor Zagreb ima samoupravne akte na temelju Zakonodavstva SR Hrvatske bit će potrebno u roku od 6 mjeseci interni pravilnik o zaštiti na radu prilagoditi zahtjevima novog zakona o zaštiti na radu.

EDO FRANTAR

Daleko od jednakih prava zaposlenih

ZAŠTO NEZADOVOLJSTVO KOD POKRIVANJA GUBITAKA ODMARALIŠTA? JE LI PREDVIĐENI NOVI NAČIN ZBILJA NAJBOLJI ODNOSNO NAJPRAVEDNIJI?

Primjedbe pojedinaca i samoupravnih organa u OOUR Novo mesto na raspravama prilikom završnih računa obzirom na pokrivanje gubitaka odmarališta godinama su nailazile na gluhe uši. Kamen spoticanja uvijek je bio važeći ključ pokrivanja gubitaka po broju zaposlenih.

Jesu li zbog toga bila kršena i neka prava zaposlenih drugo je pitanje. Neodrživost i pomanjkanje svake logike po takvom

ključu pokrivanja gubitaka najbolje prikazuje pregled korištenja kapaciteta u odmaralištima za 1983. godinu:

OOUR	broj zaposl.	%	broj korisnika (po članu)	%	od 100% INDEKS	ukupno molbi	broj neriješenih
1	2	3	4	5	6	7	8
NM	911	21,00	28	8,46	0,41	41	13
LJ	603	13,90	38	11,48	0,53	42	4
KRŠKO	722	16,64	34	10,27	0,62	45	11
ZAGREB	304	7,01	33	9,97	1,42	38	5
METLIKA	231	5,33	18	5,44	1,03	23	5
TOGREL	165	3,80	4	1,21	0,32	5	1
KERAM.	83	1,91	10	3,02	1,58	10	-
MKI	712	16,41	60	18,13	1,10	89	29
LO	121	2,78	13	3,93	1,41	13	-
TKI	87	2,01	29	8,76	4,36	33	4
DSSS	218	5,03	39	11,78	2,34	59	20
IB	41	0,95	10	3,02	3,18	13	3
PB	71	1,64	10	3,02	1,84	17	7
INV. SAR.	8	0,18	5	1,51	8,39	7	2
LIBIJA	25	0,58	-	-	-	-	-
SSSR	36	0,82	-	-	-	-	-
ukupno	4.338	100%	331	100%	-	-	-

Navedeni odnosi ne odstupaju bitno u prethodnim godinama, ali uvijek na štetu OOUR sa većim brojem zaposlenih. Za ilustraciju samo tri uporedbe

upotrebe gomjnih odnosa, koliko je dosadašnji ključ bio nepravedan prema zaposlenima u OOUR sa većim brojem zaposlenih:

OOUR	% korisnika omarališ. kapaciteta na broj zaposlenih u OOUR	% pokrivanja gubitaka na broj zaposlenih u OOUR u RO
NM	3,07	21,00
MKI	8,42	16,00
IB	24,39	0,94
TKI	33,33	2,00

Mislim da je nepotreban komentar navedenim primjerima.

A sada? Nešto se govori i piše o novom načinu pokrivanja gubitaka, a to je ključ po broju korisnika kapaciteta u odmaralištima iz pojedine OOUR. Dakle, ipak nešto što se tiče finansijskog dijela sredstava. Doduše navedeni prijedlog lijepo i dobro izgleda, ali je daleko od onoga kada bi mogli govoriti o jednakim pravima zaposlenih.

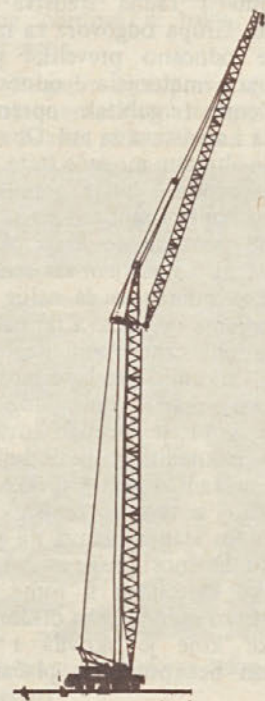
Opet će se pokazati (kao u gornjem primjeru) da je većina prijavljenih sa boljim finansijskim standardom i opet će se dogodati da će radnici OOUR sa većim brojem zaposlenih i sa slabijim finansijskim uvjetima otpadati, jer će ih redosljed po usvojenim kriterijima staviti na rep spiska onih koji na to imaju pravo.

Pitam se nemaju li radnici OOUR pravo zahtijevati drugačiji ključ podjele kapaciteta u odmaralištima, kad su već preuzeli obavezu udruživanja sredstava po ključu zaposlenih? Zar odgovor nije kao na dlanu?

Ako je udruživanje sredstava bilo po broju zaposlenih u OOUR neka i podjela kapaciteta u odmaralištima (ležišta) bude po broju zaposlenih u OOUR. Ako si više doprineo — imaš više ležajeva.

A rezultat: kod istih prava i dužnosti u OOUR Novo mesto ne bi u 1983 godini bilo negativno riješenih molbi za boravak u odmaralištima, čak bi neke kapacitete mogli ustupiti radnicima iz drugih OOUR. Ista tvrdnja važi i za ostale OOUR građevinske operative.

MARIJAN FILIPČIĆ

Car gradio, pionirevci ruše...

Istini za volju mogućem do-
slovnom shvatanju ovog naslova
treba dodati da je car zbilja
gradio ono što sada pionirovci
ruše, ali da ujedno pionirovci na
porušenom grade nešto novo.
Naime, u mislima imamo naše
gradilište u dalekoj Moskvi, pri-
jestolnici SSSR. Gradnja se od-
vija u starom dijelu Moskve, u
blizini slavnog Crvenog trga na
ulici Naglinaja. Gradilište je
organizirano u okviru OOUR
Građevinski sektor Ljubljana.

Projekte je izradio Emona
projekt, a nositelj čitavog posla
je poduzeće Metalka. SGP Pionir
je kao kooperant preuzeo
građevinske radove. Radi se o
preuređivačkim radovima na
površini od 2.600 m² na pro-
storu koje je spomenički zašti-
ćeno, a na kojem će, kad radovi
budu završeni, biti nova menza
za potrebe sovjetske Gosbanke.

Vrijednost cjelokupnih rado-
va po ugovoru ključ u ruke
iznosi 5 milijuna klirinških do-
lara, a od toga 2 milijuna klirin-
ških dolara iznosi vrijednost
građevinskih radova koje je pre-
uzeo SGP Pionir. Radovima
smo započeli 1. rujna prošle
godine, a po ugovoru bi ih
morali dovršiti do 1. listopada
ove godine. Ustvari svoj ćemo
zadatak obaviti tri mjeseca prije
roka.

Kao što smo već rekli, radovi
se odvijaju u starom dijelu Mo-
skve, na velikom kompleksu,
gdje je smještena centralna pri-
vredna banka SSSR, Gosbanka
kako je kraće zovu. U tom
gradskom kvartu već je u doba
carske Rusije djelovala tadašnja
banka, a u neposrednoj blizini
bili su stanovi za tadašnje slu-
žbenike banke. Nakon revolucije
te je prostorije dobila nova so-
vjetska privredna banka. Kvart
su djelimiće preuredili. Na kato-
vima su bile kancelarijske pro-
storije, a u prizemlju su na oko
1.700 m² površine napravili
menzu.

Prilično su zahtjevni i teški
preuzeti radovi rušenja i obno-
ve. Trebalo je sačuvati vanjske
zidove svih zgrada na kojima
smo imali zahvate, kako ne bi
izmijenili prijašnji izgled tog
predjela grada. Svo građevinsko
pokušstvo koje ugrađujemo u
očuvane vanjske skeletne djelo-
ve jednako je izgledu prijašnjeg.

I inače se radovi odvijaju pod

posebnim režimom. Naime, tik
uz naše gradilište nesmetano
posluje Gosbanka, jedna od naj-
većih bankarskih ustanova u So-
vjetskom savezu, tako da sa
naših radnih položaja možemo
vidjeti brojne bankarske radni-
ke pri prebrojavanju novca. I
zbog toga gradilište je pod po-
sebnim režimom i posebno osi-
gurano. Svatko od nas dobio je
posebnu iskaznicu kojom se le-
gitimira kod policijske kontrole
prilikom svakog dolaska na gra-
dilište. Na gradilištu se posebna
policijska jedinica brine o osi-
guranju. Na brojnim važnim toč-
kama na gradilištu postavljene
su telekino kamere koje nepre-
kidno snimaju događanja. Pored
tih teških milijuna koji se nala-
ze u našoj neposrednoj blizini
osiguranje je zbilja uzorno
obezbjedeno.

U špici posla, kada smo imali
najviše radova, naše je gradilište
brojalo 75 ljudi, a sada nas je u
Moskvi još samo 35. Smješteni
smo u jednom od moskovskih
hotela. Na gradilište i natrag
prevoze nas autobusima. Naše
radno vrijeme svakog dana traje
10 sati, također i subotom, iako
su i u Sovjetskom savezu subote
slobodne. Na gradilište dovozi-
mo hranu iz menze naše amba-
sade u Moskvi.

Za vrijeme rušenja našli smo
dosta starih predmeta. Između
ostalog našli smo i stari pištolj
na bubanj. Naravno, sve što
nađemo odmah predajemo po-
sebnoj službi investitora, koja je
zadužena za te zadatke. Radovi
su se odvijali i zimi, a ona ove
godine nije bila tako jaka za
moskovske pojmove, jer se živa
spustila najviše 22 stupnja ispod
nule. Sada na gradilištu imamo
tri vozila: jedan renault 4, jedan
kombi i 1 TAM, tri mješalice za
beton i jedan kompresor te
raznu sitnu građevinsku meha-
nizaciju. U špici posla pomagala
nam je jedna dizalica, a kod
prijevoza 2 fapa. Za snabdjevanje
građevinskim materijalom
koji nam je potreban djelimič-
no se brinemo sami, a djelimič-
no nam ga nabavlja investitor.

DIMITAR VICENTIĆ

Pionir OOUR Krško u Sarajevu

Tabla s natpisom Pionira prvi
se put pojavila u Sarajevu u
proljeće 1981. godine kada smo
započeli izgradnju I. faze stam-

benog naselja Dobrinja. U to su
vrijeme već započele pripreme
za 14. zimske olimpijske igre.
Sarajevo je zaživjelo, postalo je
zanimljivo za građevinare iz či-
tave Jugoslavije. Od brojnih
novogradnji uspjelo nam je do-
biti radove na objektima akredi-
tacija i sportska dvorana te dru-
štveni dom. Objekti akreditacija
i sportska dvorana locirani su
na ulazu u olimpijsko selo, od-
nosno u produženoj osi već
izgrađenog centra mjesne zajed-
nice stambenog naselja Alipašin
most. Društveni dom nalazi se u
novoizgrađenom olimpijskom
selu Mojmiro, neposredno uz
kompleks sela na ulazu.

Objekt društveni dom bit će
zbiralište svih sportaša u vreme-
nu koje je predviđeno za odmor
i zabavu. Svojim dispozicijama
mora zadovoljiti svim zahtevima
i potrebama suvremenih
mladih ljudi koji će doći sa svih
strana svijeta. Mora zadovoljiti i
poolimpijsku svrhu, zato je
objekt maksimalno fleksibilno
projektiran. Nakon završenih
olimpijskih igara objekt će pre-
urediti u dječiji vrtić. Fleksibil-
nost je postignuta sa jednim
prostorom i sa pomičnim pre-
gradama (ormarima, harmonika
vratima itd.) koji omogućavaju
brzu promjenu prostora. Kon-
strukcijski, objekt je projekti-
ran kao skelet, osnovni raster je
7.20 x 7.20 m sa AB stupovima
40/40 i 30/30, međusobno po-
vezanih sa nosačima visine 70
cm i AB pločom. Objekt je
dvoetažni. U prizemlju se nala-
ze slijedeće prostorije: holl, inf.
centar, servisi, priprema, kuh-
inja, društveni dio i sanitarije, a
na katu je društveni dio.

Objekt akreditacija je dvona-
mjenski, što je utjecalo na funk-
cionalno usklađivanje i prostor-
sko uređenje. Objekt će stvarno
biti operativni centar, čiji će
zadatak biti da osigura sigurnost
olimpijskog naselja. Osnovni
prostor predstavlja ulazna
sala sa radnim pultovima za
prijem, elektronskim centrom
za kontrolu osobne prtljage,
odlaganje osobne prtljage, tele-
fonskim kabinama, TV monito-
rima, prostor za kompjuterski
terminal za kontrolu osobnih
podataka i vođenje evidencije,
prostor za fotografiranje, izradu
fotografija i propusnica. Svoje
će prostorije imati i služba za
zaštitu i uprava olimpijskog na-
selja.

Specifičnu funkcionalnu ulo-
gu ima dvorana za prijem i
sastanke. Nakon početka tak-
mičenja smanjit će se intenziv-
nost aktivnosti akreditacije,
tako da će se dvorana moći
upotrebljavati za susrete i raz-
govore sa novinarima.

U okviru aneksa akreditacije
predviđen je snach bar za potre-
be zaposlenih i gostiju.

U poolimpijskom razdoblju u
tom će objektu, po zaključku
skupštine mjesta Sarajevo biti
kinodvorana za 450 posjetilaca.

Sportska dvorana predviđena
je kao dvorana za treninge tak-
mičara. Pored glavne prostorije
tu su još garderobe, svlačionice,
sanitarije i umivaonice, prostori-
je za opremu i rekvizite. U
aneksu sportske dvorane bit će i
saune za 8 do 10 korisnika
istovremeno.

Sa radom na pomenutim
objektima započeli smo u stu-
denom (novembru) 1982, a tre-
bali bi ih zaključiti u kolovozu
(avgustu) 1983. Rokovi su sve
prije nego dugi, tako da smo
prisiljeni raditi forsirano. Gra-
đevinska operativa OOUR
Krško ima od 70 do 100 zapo-
slenih radnika. Vođa gradilišta
je Branko Butković, tehničar
Vinko Gramc, a poslovođe Fran-
jo Pomper i Branko Rihter,
koji zajedničkim snagama na-
stoje da objekti budu kvalitetno
i solidno izgrađeni.

Prijatna je misao da su i
radnici OOUR građevinske ope-
rative sektora Krško doprinijeli
u realizaciji tako velike priredbe
kao što su olimpijske igre. Igre
će završiti, a ostat će objekti na
kojima će ostati pričvršćene
kamene ploče sa natpisom Pionir
1983.

IDA SLAPŠAK

Daleč od enakopravnih pravic zaposlenih

ZAKAJ NEZADOVOLJ-
STVO PRI POKRIVANJU
IZGUB POČITNIŠKIH
DOMOV?
ALI JE PREDVIDENI
NOVI NAČIN RES NAJ-
BOLJŠI IN NAJPRA-
VICENŠI?

Leta in leta so pripombe
posameznikov in samoupravnih
organov v TOZD Novo mesto
na razpravah ob zaključnih ra-
čunih glede pokrivanja izgub
počitniških domov udarjale
na gluha ušesa. Kamen spotike
je bil vedno uveljavljeni „ključ“

(Nadaljevanje na 16. str.)

(Nadaljevanje s 15. str.)

pokrivanja izgub po številu zaposlenih. Če so bile zaradi tega kršene tudi kakšne pravice zaposlenih je drugo vprašanje.

Nevzdržnost in pomanjkanje vsake logike pri takšnem ključu pokrivanja izgub najbolj prikazuje pregled koriščenja počitniških kapacitet za leto 1983:

Zopet se bo pokazalo (kot v gornjem primeru), da je večina prijavitelcev z blišjim finančnim standardom, in zopet se bo dogajalo, da bodo delavci tozdov z večjim številom zaposlenih in s slabšimi finančnimi pogoji odpadali, ker jih bo pač vrstni red po sprejetih kriterijih postavil na „rep“ seznama upravičencev.

Vprašujem se, ali nimamo delavci tozdov pravico zahtevati drugačen „ključ“ delitve počitniških kapacitet, če so prevzeli tudi obveznost združevanja sredstev po ključu zaposlenih? Ali ni odgovora na dlani?

Če bi bilo združevanje sredstev po številu zaposlenih v tozdu, naj bo tudi delitev počitniških kapacitet (ležišč) po šte-

živa kronika

V času od 1. do 31. maja 1983 so nastale naslednje kadrovske spremembe:

Delovno razmerje sta sklenila: Ivanič Nevenka, gradbeni tehnik v DSSS, in Milič Nenad, keramik v TOZD Keramika.

Iz TOZD Gradbeni sektor Novo mesto sta bila prerezporejena v TOZD Keramiko Krdžalič Izudin, gradbeni delovodja, Povšič Viktor, skladiščnik, in Žagar Marija, ekonomski tehnik iz TOZD MKI.

V DSSS je bil prerezporejen iz TOZD Gradbeni sektor Novo mesto Gril Jože, gradb. tehnik, iz DSSS pa je bil prerezporejen v TOZD PB Grm Jože, dipl. gr. ing.

NADA BARBIČ

TOZD	Štev. zaposl.	štev. uporabnikov %	štev. uporabnikov (po 1 članu) %	100 % INDEKS	skupaj prošenj	štev. nerešenih	
1	2	3	4	5	6	7	8
NM	911	21,00	28	8,46	0,41	41	13
LJ	603	13,90	38	11,48	0,83	42	4
KRŠKO	722	16,64	34	10,27	0,62	45	11
ZAGREB	304	7,01	33	9,97	1,42	38	5
METLIKA	231	5,33	18	5,44	1,03	23	5
TOGREL	165	3,80	4	1,21	0,32	5	1
KERAM.	83	1,91	10	3,02	1,58	10	—
MKI	712	16,41	60	18,13	1,10	89	29
LO	121	2,78	13	3,93	1,41	13	—
TKI	87	2,01	29	8,76	4,36	33	4
DSSS	218	5,03	39	11,78	2,34	59	20
IB	41	0,95	10	3,02	3,18	13	3
PB	71	1,64	10	3,02	1,84	17	7
INV. SAR.	8	0,18	5	1,51	8,39	7	2
LIBIJA	25	0,58	—	—	—	—	—
SSSR	36	0,82	—	—	—	—	—
Skupaj	4.338	100 %	331	100 %	—	—	—

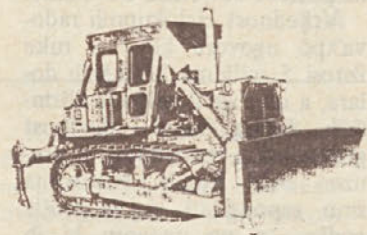
Navedena razmerja v prejšnjih letih bistveno ne odstopajo, vendar vedno v škodo tozdov z večjim številom zaposlenih. V ilustraciji samo tri pri-

merjave ob uporabi gornjih razmerij, kako krivičen je bil dosežani „ključ“ do zaposlenih v tozdih z večjim številom zaposlenih.

vilu zaposlenih. Več si prispeval — več ležišč imaš.

In rezultat? Pri enakih pravicah in dolžnostih v TOZD Novo mesto ne bi bilo v letu 1983 negativno rešenih prošelj za bivanje v počitniških domovih, celo nekaj kapacitet bi lahko odstopili delavcem drugih tozdov. Enaka ugotovitev velja tudi za ostale tozde gradbene operative.

MARIJAN FILIPČIČ

Pionir je glasilo kolektiva SGP Pionir Novo mesto. Izhaja enkrat na mesec v nakladi 3500 izvodov. Odgovorna urednica Katjuša BORSAN, namestnik Marija JUREKIČ (za tozd MKI); člani uredniškega odbora: Boris POŽEK (za tozd Gradbeni sektor Ljubljana), Ida SLAPŠAK (za tozd Gradbeni sektor Krško), Eva ŠUŠTERŠIČ (za tozd Gradbeni sektor Novo mesto), Branimir GRAŠOVEC (za tozd Gradbeni sektor Zagreb), Niko ŽIGANTE (za tozd Togrel), Alojz LENARČIČ (za tozd Lesni obrat), Polona PLAZNIK (za tozd Projektivni biro), Zora KAZAKOVIČ (za tozd Keramika), Anica BEDNARŠEK (za tozd Gradbena operativa Metlika), Jožica HAJNIČ (za DS interna banka) in Darinka KREVS (za DSSS) /

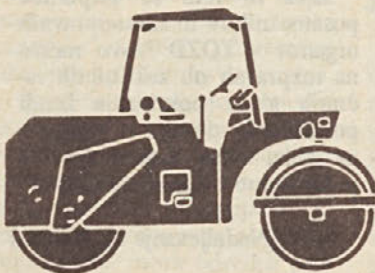
Naslov uredništva: Pionir, glasilo kolektiva SGP Pionir, 68000 Novo mesto, Kettejev drevored 37.

Stavek, film in prelom: DITC Novo mesto, tozd Grafika; tisk: DITC Novo mesto, tozd Tiskarna; lektoriranje in tehnična ureditev: DITC Novo mesto, tozd Časopis Dolenjski list (novinarski servis).

TOZD	% uporabnikov poč. kapacitet na štev. zaposlenih v TOZD	% pokrivanje izgub na število zaposlenih po TOZD v DO
NM	3,07	21,00
MKI	8,42	16,00
IB	24,39	0,94
TKI	33,33	2,00

Mislím, da je k navedenim primerom vsak komentar nepotreben.

In sedaj? Govori se in nekaj tudi piše o novem načinu pokrivanja izgub, to pa je „ključ“ po številu uporabnikov počitniških kapacitet iz posamezne temeljne organizacije. Torej, nekaj je, vsaj kar se tiče finančnega dela sredstev. Navedeni predlog sicer na oko lepo in prav izgleda, je pa daleč od tistega, da bi lahko govorili o enakih pravicah zaposlenih.

Roditelji, pažnja!

Imate li djecu koja završavaju osnovnu školu, a vi još ne znate gdje će nastaviti školovanje?

V SGP Pionir imamo još nekoliko slobodnih stipendija za slijedeća zvanja:

- zidar
- tesar
- armirač
- vodoinstalater
- izolater
- zavarivač
- električar energetik
- strojarske građevinske mehanizacije

Molbe za stipendiju zajedno sa polugodišnjom svjedodžbom 8. razreda odmah pošaljite na adresu SGP Pionir (za kadraovsko službu), Kettejev drevored 35, Novo mesto.

Učenicima nudimo boravak u domu za učenike, a zidarima, tesarima i armiračima ćemo još nabaviti i školske potrepštine.

Sva obavještenja možete dobiti u referatu za obrazovanje.